



GEMEENTE SPREEKT LAATSTE BUFFERS AAN

OKTOBER 2020

NEEM MEE ÉCHT ALLES OVER LEEUWARDEN

liwwadders



WAAR WINKELN IN LEEUWARDEN DE FOTOMODELLEN?

Sonja en Henri Terpstra
FUNDAMENT VAN
SCHOOTSTRA BLIJFT
ONVERANDERD **PAG 3**

Janko Kuiper
IK HAD MYN NOCHT
FAN MYN KOLLEGA'S
PAG 4

René Meins
IK HEW UT SPUL NYT
OM TE HOEWEN
PAG 6

Harrie's Vlees
DIT VLEES SPREEKT
VOOR ZICHZELF
PAG 17

Jean Louis Duhoux
ONS ROMMELHOK IS
NU EEN WIJNKAMER
PAG 25

HET IS MOEILIK VOOR TE STELLEN DAT YSEBAERT **NIET** ZAL INGRIJPEN

FIT4LADY

Door Andries Veldman • Foto Simon van der Woude

Kleinere groepen en handen en toestellen ontsmetten

'In de coronatijd, toen we verplicht dicht moesten, kwam ik eindelijk een beetje aan mezelf toe. Ik knapte ervan op.' Sjoukje Westra van Fit4lady is de verplichte sluiting van haar onderneming goed doorgekomen. 'We hebben slechts een klein aantal opzeggingen gehad. Na twaalfeneenhalf jaar Fit4lady aan het Zuidvliet durf ik te zeggen: we hebben het met z'n allen goed gedaan.'

Niet dat er nu luchtig gedaan kan worden in deze vervelende periode. Ook Sjoukje Westra paste haar werkmethodes aan en ging, na de verplichte rustperiode, weer fanatiek aan de slag. 'Je bent ondernemer of niet. We nemen de voorgestelde landelijke maatregelen serieus. En dat betekent: kleinere groepen (van achttien naar negen dames), handen en toestellen ontsmetten. En het belangrijkste: we letten scherp op dat de dames niet aan hun gezicht zitten.'

Tijdens de lockdown werden de cursisten geïnformeerd en geïnspireerd door video's die door Westra op het YouTube-kanaal van Fit4lady verschenen. 'Dat sloeg enorm aan. Die extra inspanning van ons werd gewaardeerd. Daarnaast hebben we in plaats van binnen, buiten op een parkeerterrein bij het Kalverdijkje gesport. Ook die oefeningen pasten in ons nieuw ontwikkelde programma. Je wordt tot creativiteit gedwongen, al kostte dat bij ons niet al te veel moeite.'

Zo is de landelijke organisatie van Fit4lady ieder jaar betrokken bij Doe de #hart challenge. Sjoukje: 'Ieder jaar haalt onze organisatie ongeveer 15.000 euro op voor de Hartstichting. We doen daar als Fit4lady

Leeuwarden altijd graag aan mee. Het gaat om drie weken sporten waarbij de deelnemers zelf opdrachten of uitdagingen bedenken. De thema's zijn: voeding, beweging en ontspanning. Iedere week staat één thema centraal. Deelnemers kunnen bij succes een kaart laten bestickeren. Drie weken meedoen kost 37,90 euro waarvan wij 5 euro doneren aan de Hartstichting. Het Fit4lady-concept is een kracht- en conditietraining met personal coaching van dertig minuten. Volgens Sjoukje Westra zijn veel mensen die geholpen zijn aan hart en/of bloedvaten ietwat angstig om daarna weer te gaan sporten. 'Met het advies van hun arts om in beweging te blijven of te gaan sporten gaan ze vaak te behoedzaam om. Wij geven veel aandacht aan de persoonlijke begeleiding van het individu, daar staan we om bekend. Bovendien hebben we hier een AED-defibrillator en een goede luchtventilatie tot onze beschikking.'

De Facebookpagina van Sjoukje Westra ademt een en al ontspanning. Sjoukje Westra: 'We hebben een heel gezellige club deelnemers. Kijk, hier hangen ze allemaal aan de muur. Met de Facebookpagina houden we contact en dan gaat het niet alleen om een stimulans om te blijven bewegen en aan je conditie te werken, het gaat ook om voedingstips en leefgewoon-



'Het is een leuke manier om prestaties te leveren en te doneren aan een goed doel'

tes. Meer dan de helft van onze bevolking is te zwaar. Op allerlei manieren wordt hier aandacht voor gevraagd. Wij doen het op een adviserende wijze: let hier op, denk daar aan. Veel deelnemers maken gebruik

van dit podium om elkaar tips en trucs aan de hand te doen of te wijzen op bijzondere producten of aanbiedingen in de supermarkt. Daarnaast is het heerlijk om elkaar te blijven ontmoeten aan het Zuidvliet.'

Waar kunnen wij u mee helpen?

Comfortzorg

**Begeleiding
Verzorging en verpleging
bij u thuis**

Ook in de regio Leeuwarden

0513 - 437764

**Info@comfortzorg.nl
www.comfortzorg.nl**



Fidesta 't Vissershûs | Leeuwarden

Zorg met net dat beetje extra

U woont zelfstandig met professionele en warme zorg bij de hand, met net dat beetje extra. Echt persoonlijk, dat is wat Fidesta 't Vissershûs kenmerkt. De kleinschalige, beschutte woonzorgvoorziening is voor ouderen die lichte tot matige zorg nodig hebben en behoefte hebben aan aandacht, veiligheid en welzijn.

Meer info:
Jan en Greta Visser
(058) 767 60 58
fidesta.vissershuis.nl

't Vissershûs

Wonen met zorg | Tijdelijk verblijf met zorg | Dagbesteding

SONJA EN HENRI TERPSTRA

Door Andries Veldman • Foto: Simon van der Woude

‘Wij zijn zeer verheugd dat ons de viswinkel Schootstra in de Schrans door de eigenaren is gegund. Het is voor hen geen gemakkelijke beslissing geweest om er na vijf generaties Schootstra mee te stoppen. We hopen nog enige tijd gebruik te kunnen maken van het vakmanschap van Johan en Maaïke Schootstra.’ Sonja en Henri Terpstra zijn sinds 1 september de nieuwe eigenaren van Schootstra Visspecialist. De twee zijn gepokt en gemazeld in het horecavak. Een eigen onderneming, zoals nu de viswinkel, is hen op het lijf geschreven.



HET FUNDAMENT VAN SCHOOTSTRA BLIJFT ONVERANDERD

‘Als we nog eens iets willen, dan moeten we dat nu doen’, zo omschrijft Sonja Terpstra haar reactie op het aanbod van Johan en zijn dochter Maaïke Schootstra, dat in januari dit jaar op hun pad kwam. Henri Terpstra: ‘Maaïke informeerde mij over hun voornemen om te stoppen. Toen ik daarna met dit bericht bij Sonja in de auto stapte, stelde ze meteen voor om te gaan onderhandelen. Ik had het haar enigszins terughoudend verteld, meestal ben ik degene die enthousiast is, maar nu was zij het.’ Corona dreigde nog even roet in het eten te gooien. ‘Maar terwijl je op de Nieuwestad in maart een kanonskogel kon afschieten zonder iemand te raken, was het in de Schrans enorm druk. Het is ook een prachtige winkelstraat met een gevarieerd

aanbod. In mei was de koop rond. We zijn er enorm blij mee en hopen de traditie, die teruggaat tot 1917, tot tevredenheid van de naamgevers en de huidige clientèle voort te zetten.’

De twee vertellen graag over hun levensloop, die voor Sonja in Dalfsen begon. ‘Noem mij gerust een francofiel. Na mijn middelbare opleiding op de hotelschool in Zwolle heb ik in diverse horecazaken in de Elzas en de Provence gewerkt.’ Henri: ‘Sonja werkte in hotels en restaurants van naam en faam, daar hoef je echt niet zo bescheiden over te doen. Zoals restaurant Chambard in Kaysersberg met één Michelinster en meerdere topzaken in Frankrijk.’ Sonja: ‘Er waren zaken bij waar de kok met een netje de forel uit de achtergelegen rivier viste om het dan voor de gast te bereiden. Prachtig toch? Terug

in Nederland kwam ze bij de Bilderberggroep terecht, waar ze in hotel-restaurant ‘t Kerckebosch in Zeist Henri als Maitre trof. Ook de van oorsprong Leeuwarder had een rijke horecaloopbaan opgebouwd. Via onder meer de officiersmess van de Leeuwarder vliegbasis, Oude Schouw bij Akkrum, Wilgenhoeve in Drachten en Lauswolt in Beetsterzwaag kwam hij uiteindelijk met Sonja in Van den Berg State van Kicky van den Berg aan de Verlengde Schrans in Leeuwarden terecht. Na vele jaren hard werken koos het echtpaar voor een geregelder leven, ook in verband met de kinderen. Sonja rondt nu haar laatste half jaar af bij Achmea (‘mijn afdeling is naar Tilburg verhuisd’) en Henri had het na zestien jaar als locatiemanager (de laatste jaren bij ziekenhuis Tjongerschans in Heerenveen) bij cateraar Albron wel gezien.



Stap voor stap gaan we het assortiment uitbreiden

Henri: ‘Als klanten kenden we Schootstra natuurlijk wel. En de Schrans hebben we altijd een aantrekkelijke winkelstraat gevonden. Na een herinkje raakte ik begin dit jaar in gesprek met Maaïke, die mij over hun weloverwogen beslissing vertelde.’ Hoewel de twee vol plannen zitten die nog even in de week blijven staan, blijft het fundament van viswinkel Schootstra onveranderd. Sonja: ‘De naam willen we behouden en het personeel hebben we overgenomen. We hebben hen uitgenodigd om met ideeën te komen.’ In december gaat de zaak ook op maandag open.

Henri: ‘We zijn gefocust op klantgerichtheid. Ik holde laatst naar buiten met een bestelling voor iemand die dan niet haar zwaar beladen fiets hoefde te parkeren. Kleine dingen doen veel. Stap voor stap gaan we het assortiment uitbreiden. De oesters vinden al aftrek. En kiest de klant voor verse vis, dan leveren we daar als extra service wat verse peterselie en een partje citroen mee als garnering.’

IN HET NOVEMBERNUMMER VAN LIWWADDERS VERTELLEN DE TERPSTRA'S MEER OVER VIS EN VISSPECIALITEITEN

Het Stadsblad Liwwadders wordt gemaakt door: André Keikes, Aly van der Mark, Gina Kamsma, Klaas Kasma, Eric Hoekstra, Kees van Anken, Anton Feddema (vormgeving), Simon van der Woude (fotografie), Keimp Pijpstra (webbeheer), Remco Jan Veldman (acquisitie) en Andries Veldman (organisatie en acquisitie). Liwwadders verschijnt tien keer per jaar en wordt verspreid in de gemeente Leeuwarden. Daarnaast wordt de krant in zijn geheel geplaatst op onze website www.liwwadders.nl. Al onze activiteiten worden ondersteund door Facebook, Twitter en een dagelijkse nieuwsbrief. Niet onvermeld mag blijven dat bepaalde advertentieverkopers misbruik maken van onze titel. Er is maar één Stadsblad Liwwadders en dat hebt u nu in handen. Een krant die lezers, middenstanders, vrijwilligers en kunstenaars serieus neemt. Wilt u communiceren met deze groepen, bel dan naar Andries Veldman (058-2133138) of mail naar info@liwwadders.nl

TACO MUNDO

Street tacos, burritos, quesadillas, enchiladas, salades, bowls, nachos, burgers en fries

Door Andries Veldman • Foto Simon van der Woude

‘Soms denk ik: waar ben ik aan begonnen. Dan mis ik de mensen waar je een praatje mee kunt houden of een geintje kunt uithalen. In die gevallen stap ik op de fiets om mijn maaltijden te bezorgen.’ Janko Kuiper is sinds twee jaar de franchiser van Taco Mundo aan de Tuinen in Leeuwarden. ‘Ik verkoop iets wat niet iedereen verkoopt.’



Janko Kuiper Ik moet nog te vaak uitleggen wie we zijn en wat we doen

In het grote oerwoud van aanbieders van bezorgmaaltijden is Taco Mundo nog relatief onbekend. ‘Ik moet nog te vaak uitleggen wie we zijn en wat we doen.’

Wat we doen? Nou, het aanbieden van verse maaltijden zoals street tacos, burritos, quesadillas, enchiladas, salades, bowls, nachos, burgers en fries.’ Ja, dat laatste kennen ze. ‘Maar vergis je niet, we gaan Leeuwarder veroveren met onze fijne maaltijden zoals de wrap met rijst, bonen, groenten, vlees en een sausje of de Mexicaanse variatie op de kapsalon. Deze dinsdag verwacht ik tussen de zestig en zeventig bestellingen. In het weekend loopt dat op tot boven de honderd. We gaan gelijk op met onze prognose, al mis ik door corona wel onze zakelijke klanten en stond onze verpakkingen in Vietnam en China in quarantaine.’

Janko Kuiper (48) was jarenlang een van de gezichten van snackbar 't Vliet aan het Zuidvliet. Het was er een mooie tijd, maar ook lang genoeg. ‘Ik had myn nocht fan myn kollega's.’ Hij besloot om op te stappen en voor zichzelf te beginnen. Dat werd een mobiele marktkraam met verse frites. ‘Dat werd geen succes. Dertien uur op de markt terwijl je voor anderhalf uur handel hebt.’ Leeuwarden was er nog niet klaar voor. In november 2017 kwam hij in aanraking met de vestiging van Taco Mundo aan de Tuinen. ‘Door de toenmalige franchisenemer, ook eigenaar van twee Subway's, werd ik gevraagd om te assisteren. Later kon in de zaak overnemen.’

De franchiseketen Taco Mundo werd twaalf jaar geleden opgericht door de Amsterdammer Tom Pilipini. Vorige maand werd het 30ste filiaal geopend in Maasticht. De bezorgdiensten zijn

in de afgelopen vijftientig jaar enorm gegroeid. ‘Er zijn klanten die nauwelijks hun keukens gebruiken.’ Van de franchiseorganisatie krijgt de franchisenemer ondersteuning bij de opbouw van de winkel, marketing, verpakking en een deel van de administratie. Naar de hoogte van de omzet wordt de franchiseserekening bepaald. ‘Op het hoofdkantoor kan men onze kassa uitlezen.’ Af en toe is er enige wrijving tussen de twee partijen. ‘Dan vind ik dat de informatie die ik vraag niet snel genoeg komt, terwijl ik andersom geacht word binnen anderhalf uur mijn mail te beantwoorden.’

Kuiper, naast zeven dagen in de week Taco Mundoman ook actief bij scouting Schout bij nacht Doorman (onder meer als oliebollenbakker en museumbeheerder) en eigenaar van een heuse miniatuurstoomlocomotief, model 1:8, een op steenkolen rijdende

kolos van vijftientig kilo zwaar, heeft maar liefst 21 bezorgers en keukenpersoneel in dienst. ‘De een werkt twintig uur en de ander drie uur, zo gaat dat tegenwoordig.’ Hoewel hij niet ontevreden is met de gang van zaken (afgezien van het praatje met de klanten) denkt hij zijn omzet te kunnen verhogen. ‘Na een bushokje-campagne weet ik dat we het druk krijgen. Ik zou ook graag met kortingen willen werken, dat levert meteen resultaat op, maar het hoofdkantoor wil er nog niet aan.’ Een deel van de maand zou hij in theorie ook wel willen overslaan. ‘Vanaf de 21ste van de maand, wanneer de salarissen, uitkeringen en pensioenen worden uitbetaald, is het booming business. Dan staan we met zes man in de keukens. Dat loopt door tot de 10e van de volgende maand.’ Het stuk tussen de 10e en 21ste zou mooi aan de stoomlocomotief of aan het museum gegeven kunnen worden.

KLAAS K. TE L.

Misschien kunnen we een filmpje maken dat ik bezig ben een kip uit elkaar te snijden

Omdat mijn inkomen door de corona tot bijna nul gedaald is, ik de kinderen al heb voorgesteld een krantenwijk te beginnen, mijn vrouw heb aangeraden om ter inspiratie de kleine kennismakingsadvertenties in de Leeuwarder Courant eens te bekijken en mijn hond heb achtergelaten in het Leeuwarder bos om maar geen hondenbelasting meer te hoeven betalen (daarvoor had ik ook naar willekeurig welke andere gemeente kunnen verhuizen, maar dat terzijde), ben ik vlogger geworden. Uiteraard in de hoop om door te stromen tot influencer. Tot voor kort wist ik niet wat dat was, maar toen ik een poosje geleden op een avond naar de talkshow van Eva Jinek keek en hoorde wat een influencer als Famke Louise niet zoveel geld vindt (een paar duizend euro), dacht ik: dat moet ik ook.

In coronatijd moeten mensen creatief zijn, vindt onze regering, en bereid zijn hun leven een andere wending te geven. Dus heb ik mijn jongste dochter gevraagd hoe ik dit aan moest pakken. Zij is twaalf en weet alles van vloggers en influencers. Je moet filmpjes maken met je telefoon en die op Instagram en YouTube zetten. En als je dan genoeg volgers hebt, kun je misschien reclame voor dingen maken en krijg je daar geld voor. Dat was duidelijk: geld, daar wilde ik dit voor doen. En dan net als Famke Louise een paar duizend euro ook een habbekrats vinden. Ik werd helemaal enthousiast. Laten we beginnen, zei ik tegen mijn dochter, maar dat kon nog niet, er moest eerst een Instagramaccount en ook nog een tje voor YouTube aangemaakt worden. Terwijl mijn dochter dat voor me regelde, stond ik rare dansjes te doen en gekke bekken te trekken. Wat doe jij nou, hoorde ik vanaf de bank. Dat moet toch, dat zie ik jou ook heel vaak doen als je filmpjes maakt van jezelf. Je snapt het niet, dat is TikTok, heel iets anders. Je moet kiezen wat voor soort filmpjes je wilt. Iets met nailstyling, selfcare, foodstyling, of zoiets. Dat laatste, zei ik, toen ik het woord food hoorde. Ik heb alleen verstand van voedsel en een beetje van vrouwen. Misschien kunnen we een filmpje maken dat ik bezig ben een kip uit elkaar te snijden en dat er dan kippenslachterijen reclame maken bij mijn vlogs. En daarna koeien en varkens. Gatver, zei mijn dochter die vegetariër is. Denk je dat je veel volgers krijgt met het uit elkaar snijden van een kip? Mij leek van wel, want hoeveel mensen kunnen nou een kip netjes ontleden? Maar mijn dochter wist zeker van niet. Je moet wel minimaal een paar duizend volgers hebben. En met nagellakken lukt dat wel?, vroeg ik. Ja, als je een meisje bent wel.

Misschien moet ik de hond terug uit het bos halen en daar dan iedere dag een kunstje mee doen om te filmen. Die vinden we toch nooit meer terug, zei mijn dochtertje met tranen in de ogen, die heb je daar al veertien dagen geleden heengebracht. Ach, zei ik, die is er nog wel. Ik had hem heel goed met zijn riem aan een boom gebonden. Toen kwamen er nog meer tranen. De belofte dat ze een nieuwe hond zou krijgen als we geld gingen verdienen met de filmpjes had enkel als resultaat dat ze naar haar kamer ging en de deur op slot draaide. Misschien moeten we het anders doen, zei ik tegen mijn vrouw, die kwam kijken waarom de kleine huilde. Als ik nou eens filmpjes maak van jouw reacties op de kennismakingsadvertenties in de Leeuwarder krant? Volgens mij heb je daar ook wel Instagram en YouTube-kanalen voor. Door de harde klap van de dichtgeslagen deur kon ik haar reactie niet goed verstaan. Maar ik heb de hoop om geld te verdienen als influencer nog niet opgegeven. De overheid schijnt ook vloggers in te zetten om mensen te beïnvloeden om zo hun eigen zaakjes door te drijven. Sybrand en collega's, ik ben beschikbaar.

KLAAS KASMA, KOK IN LEEUWARDEN

DOE MEE, DONEER!

WWW.LIWWADDERS.NL

CONTAINER HUREN VOOR UW AFVAL?


WWW.LEEUWARDEN-RECYCLING.NL

• HUIS AAN HUIS IN DE WIJKEN

(WISSELEND) WESTEINDE EN IN DE BINNENSTAD VAN LEEUWARDEN EN IN GROU EN BITGUMMERMOLE

• VERSPREIDPUNTEN

(DIE REGELMATIG WORDEN AANGEVULD; MET STER* MEERDERE MALEN)

CAMMINGHABUREN: JUMBO*, ALBERT HEIJN*, PRIMERA, BAKKER VAN DEN BERG, SLAGER SMIT, RENÉ FISH AND CHIPS, WIJKCENTRUM, GEZONDHEIDSCENTRUM; **VRIJHEIDSWIJK:** JUMBO*, MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM; **BILGAARD:** ALBERT HEIJN*, BAKKERIJ VAN DEN BERG, SCHOEN- EN SLEUTELSERVICE BILGAARD, SLAGER SMIT, GROENTEZAAK YNE EN HINKE VAN DER MEULEN; GEZONDHEIDSCENTRUM, CAFÉ BILGAARD, PRIMERA, SNACKBAR DOUBLE FF, CHINEES-RESTAURANT MEI WAH; **WESTEINDE:** POIESZ*, SNACKBAR DE TILLE, KAPPER, ZORGCENTRUM SWETTEHIEM, GEZONDHEIDSPLEIN WESTEINDE; **VALE-RIUS:** VISZAAK DE GEZONDE APOTHEEK*, ELY'S LUNCHROOM, TANKSTATION VALERIUSSTRAAT; **WESTEN:** HOTEL WTC, KAMER VAN KOOPHANDEL, MEUBELZAAK DE TIJD WONEN, EUROHOTEL; **NIJLÂN:** LIDL*, ALDI*, CAFÉ 'T WAP, DALSHIEM FOTOGRAFIE, PIZZERIA ADRIANO; **ALDÂN:** POIESZ*, SNACKBAR DOUBLE FF, APOTHEEK BENU, ZORGCENTRUM ERASMUSHIEM, ZORGCENTRUM ALDLÂNSTATE, TANKSTATION ALDLÂNSDIJK, MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN; **HEECHTERP/SCHIERINGEN:** POEISZ*, SNACKBAR RONDWEG, WIJKCENTRUM; **CAMBUURPLEIN:** JUMBO*, PRIMERA, APOTHEEK BOITEN*; **WINKELCENTRUM LEEUWERIKSTRAAT:** JUMBO*, PRIMERA TROELSTRAWEG, SNACKPOINT DE LEEUWERIK; **BLEEKLAAN E.O.:** POIESZ*, JUMBO*, TRYATER; **VLIET:** SNACKBAR 'T VLIET, SNACKBAR DE CENTRALE, BAKKER TROMP, HALAL SLAGERIJ ATLAS; **ORANJEWIJK:** ALBERT HEIJN*; **ACHTER DE HOVEN:** EETHUIS POTMARGE, WIJKCENTRUM J.H. KNOOPSTRAAT; **TIJNJEDIJK:** ALBERT HEIJN XL* (MIRO), AKO, VISZAAK HOLLANDER, TUINCENTRUM KLAVER, BP TANKSTATION; **WINKELCENTRUM SNEKERTREKWE:** JUMBO*; **SCHRANS:** ALBERT HEIJN*, SLAGERIJ VREDE*, DECO HOME, BIO BIJ JANSSEN, FRIESE SCHRIJFKAMER, GALERIE DOET BOERSMA, SCHOOTSTRAVIS*, FIETSSSTATION 058, TABAKSZAAK PETER VAN DER KAMP*; **ZUIDERBUREN:** JUMBO*; **DE HEMRIK:** RESTAURANT JUPITER, GROOTHANDEL MAKRO, SNACKBAR HEMRIK, FRIESCHE OLIE EN VERFHANDEL, OMROP FRYSLÂN; **DE ZWETTE:** SNACKBAR LORENTZ, DE FABRIEK, GROOTHANDEL SLIGRO, CRYSTALIC, MOTOPORT LEEUWARDEN; **GROTE WIELEN:** RESTAURANT DE GROTE WIELEN

CENTRUM LEEUWARDEN: ORANJE HOTEL*, AKO STATION*, STATIONS KAPPER*, CAFÉ DE STEE, CAFÉ WAPEN VAN LEEUWARDEN, RESTAURANT DE WALRUS*, RESTAURANT SPINOZA, RESTAURANT DE YSERMAN, CAFÉ ORANJE BIERHUIS, CAFÉ DE TOETER, IERSE PUB PADDY O'RYAN, WIJNBAR SJODDY, EETCAFÉ HET LEVEN, DE WERELD VAN THEE, HOTEL STADHOUDERLIJK HOF, HOTEL 'T ANKER, HOTEL POST PLAZA*, SIGARENZAAK TETMAN DE VRIES, RESTAURANT DE WAAG, LEKTUURHAL OVER DE KELDERS*, RESTAURANT SARAY, RESTAURANT BOSPORUS, RESTAURANT EINDELOOS, RESTAURANT FELLINI, DOPPIO ESPRESSO*, RESTAURANT DE BURGEMEESTER VAN NAPELS, FIRE CAFÉ*, BARREVOETS, URKER VISZAAK, RESTAURANT DE KOPEN TUIN, CAFÉ DE MARKIES, LUNCHROOM DE BROODTROMMEL, CAFÉ DE BRASS, RESTAURANT BELLEVUE, RESTAURANT DE VLIEGENDE HOLLANDER, BAGELS AND BEANS, BAKKER BART, SPAR, LUNCHROOM SPIEGELAAR, CAFÉ WOUTERS, DE-CAFÉ, EETCAFÉ DIKKE VAN DALE, DE BRASSERIE MARIA LOUISE, CHINEES RESTAURANT KOTA RADJA, EKO PLAZA*, SLIJTERIJ JELLE, CROISSANTERIE VITTORIO, SNACKBAR ELY'S, ALBERT HEIJN*, VAN DER VELDE BOEKEN*, GALERIE DE ROOS VAN TUDOR, GALERIE DE VRIES, FRIESCHE CLUB, NEUSHOORN, KUNSTKADE, RABOBANK ZAAILAND*, BRASSERIE FRIES MUSEUM*, GRAND CAFÉ Z, SCHOUWBURG DE HARMONIE, HISTORISCH CENTRUM LEEUWARDEN, TRESOAR, BIBLIOTHEEK DBIEB*, VVV ACHMEATOREN, STADHUIS, STADSKANTOOR OLDEHOOFSTERKERKHOF, PROVINCIEHUIS*

WIRDUM: SPAR, HOTEL-CAFÉ DUHOX • **GROU:** ESSO TANKSTATION, HOTEL OOSTERGO, THEEHUIS, VISZAAK, JUMBO*, POIESZ, SNACKBAR TAMARINDE, EETHUIS AMICAAL • **WARTEN:** SKUTHÛS • **WERGEA:** SUPERMARKT ATTENT HANSMA, SLAGER HARMKE ANEMA • **DRONRYP:** IT HOLT • **MENALDUM:** POIESZ • **JELLUM:** RESTAURANT JONKER SIKKE • **WEIDUM:** HOTEL WEIDUMERHOUT • **AKKRUM:** POIESZ, HERBERGH DE CLEEF, BAKKERIJ BOONSTRA • **REDUZUM:** DE BLAUWE TENT, SLAGERIJ • **WYTGAARD:** DORPSWINKEL DEELSTRA • **STIENS:** ALBERT HEIJN*, POIESZ*, JUMBO*, EATCORNER PITER JELLES, VISKRAAM, BRUNA, PRIMERA, TENNISVERENIGING • **HURDEGARYP:** ALBERT HEIJN, POIESZ, SLAGER RYPMA, PRIMERA, HOTEL VAN DER VALK, VISKRAAM BINNE VAN DER KOOI • **OENTSJERK:** BAKKER BRAAKSMA • **WYNS:** DE WINZE • **GYTSJERK:** ALBERT HEIJN*, TANKSTATION VAN DEN BELT, POSTKANTOOR • **BURGUM:** BOEKHANDEL FRANKE ATSMA EN ANNEKE JAGER

AANGEPASTE VERSPREIDING WEGENS CORONAVIRUS:
EXTRA KRANTEN BIJ DE SUPERMARKTEN

Prijsvraag

De historische foto van het Oranje Hotel leverde mooie anekdotes op die een groter artikel verdienen dan een klein stukje op deze pagina. U hoort nog van ons, we gaan aan de slag.

Ook een mooi verhaal bij de nieuwe foto? Stuur het dan op naar Stadsblad Liwwadders, M.H. Trompstraat 8, 8921 GH Leeuwarden en u maakt kans op een mooi boek over de historie van Leeuwarden.



VAN DER VELDE BOEKEN

Nieuwestad 57-59
8911 CJ Leeuwarden
0582132360

www.boekhandelvandervelde.nl



In restaurant DE GROTE WIELEN bent u van harte welkom voor een kopje koffie of thee, een lunch of menu à la carte. We bieden volop keuze in vlees-, vis- en vegetarische gerechten en wisselen onze menukaart naar gelang de seizoenen. Op onze wijnkaart prijken karaktervolle en fleurige wijnen afgestemd op het gerecht en passend bij de gelegenheid.

RESTAURANT DE GROTE WIELEN • TEL. 0511-431777

GROOT TERRAS AAN HET WATER • BINNENBARBECUE • ZALENVERHUUR
VERHUUR APPARTEMENTEN AAN HET WATER



DE LEEUWARDER GOEDERENLAND

Door Andries Veldman • Foto's Simon van der Woude

René Meins van de Leeuwarder Goederenland laat er geen misverstand over bestaan: alles in zijn 2000 vierkante meter grote loods is voor de verkoop. En als er dan een paar eurootjes van de vraagprijs af moeten, dan is dat maar zo. 'Je mutte de meensen oek wat gunne. Ut staat hier tot de nok fol.'



Ik hew ut spul nyt om te houwwen

Er is bij de handelaar in alles wat los en vast zit eigenlijk geen nee te koop. Partijen kinderstoeltjes en -tafeltjes die ooit dienst deden in klaslokalen of kinderdagverblijven zijn opgekocht door een liefdadigheidsinstelling in Rotterdam. 'Die partij hew ik ferkocht foor een paar honderd euro en dat gaat nou allemaal naar Afrika.' Pannen, potten, porselein, tafels, stoelen en huishoudelijke apparatuur leggen een minder grote weg af. Die worden gekocht door mensen met een smalle beurs of degenen die uit zijn op een koopje waarvan hij denkt dat de verkoper wellicht de waarde er niet van inziet. Bij de ingang staan de kerstspullen opgesteld. Waar elders fors in de beurs moet worden getast, gaan de ballen en stallen hier voor een prikje de deur uit.

Tien jaar lang zat René Meins 'in de vis'. Hij had een mooie kraam bij supermarkt De Boer in de Van Loonstraat, totdat zijn armen opspeelden. 'Ik kreeg last van medische klachten. Kon op laatst de bak met vis niet meer optillen. De dochters hadden geen zin in de vis. Ik dacht: dan ferkoop ik de hele bende.' Hij zocht zijn heil bij kameraad Simon, die bij de Miro een soort kringloopwinkel had. 'Ik dacht: dat lijkt mij ook wel wat. Wat hij ken, ken ik oek. Dit is beter dan de vis, nou trek ik om vijf uur de deur achter me dicht.'

Meins (56) loopt met stevige pas door de immense ruimte en wijst de verslaggever op zijn voorraad. Hier staan de lp's, waarvoor een liefhebber een mooie bak heeft getimmerd. In een afgeschermd hoek zit een elektrotechnicus een lamp te repareren. Een belendend hok is gereserveerd voor het nakijken van antiek. 'Als er iets bijzonders bij zit, dan gaat dat naar het veilinghuis in IJlst.' Ook voor de boekenafdeling heeft Meins een specialist als vrijwilliger aan het werk. 'Die bekijkt de boeken en beoordeelt ze. We ferkoep fan

alles: fan punaises tot koelkasten.' En die koelkasten zijn ook nog eens nagekeken en worden eventueel aan huis afgeleverd. 'Met drie maanden garantie. Se mutte nyt met rommel in 'e hús sitte.'

Aan de Celciusweg kon Meins terecht in een leegstaand pand. Aanvankelijk wilde hij een deel ervan huren, maar de goederenstroom kwam dusdanig snel op gang dat het gehele pand onder zijn bewind kwam te staan. 'Je mutte oek es wat risico nimme.' Samen met dochters Esther en

Monique en moeder Gerry (82), vaste kracht Wesley en 'een paar zeventigplussers' vormt Goederenland nu al acht jaar een vaste waarde in de Friese hoofdstad. Volgens Meins loopt de zaak als een tierelier, zeker na de komst van Auke Rauwerda naar het westelijk gelegen bedrijventerrein. 'Auke Rauwerda heeft de zaak een extra boost gegeven. Zijn ingang zit recht tegenover die van ons.' Even verderop zit de Sligro.

De goederen worden aangebracht of opgehaald uit woningen die ontruimd moeten worden. 'Het gaat vaak om mensen die overleden zijn, of om zolders die vol staan. Soms tref ik een enorme bende aan. Dan loop ik achterstevoren ut pand weer út.' Af en toe verkoopt Meins splinternieuwe partijen, deze keer zijn dat de matrassen. 'Die koop ik dan bij de fabriek. Er mankeert niks aan, ze zitten nog in het plastic.' Een mevrouw met handelsaanleg heeft interesse. Binnen een minuut praat ze René twintig euro uit de zak. 'Nim maar met. Die matras is voor jou 80 euro. Ik doën daar niet so moeilik over. Ach, ut gaat nergens over. Se piele we de hele dag wat deur.'



**NOORD
NEDERLANDSE
BESTRIJDINGSDIENST**



Noord Nederlandse Bestrijdingsdienst
Miedwei 4
9081 AJ Lekkum
Telefoon: (06) 5354 3006



**Sierbestrating
Herman split
Steenhandel**

De grootste mini-showtuin in uw buurt
Poppeweg 7 in Leeuwarden.
tel. 058-2893411
mob. 06-11597041
kom vrijblijvend kijken!!

oant gau !!

Se make mij de pis niet lauw

Door Andries Veldman

In de Prins Hendrikstraat zag ik BOUWE DE BOER lopen. In zijn hand hield hij een boekje gewikkeld in vrolijk Fries pakpapier. Hij was, neem ik aan, al voor vieren op weg naar de trein naar zijn woonplaats Akkrum om, om half vijf op zijn canapé plaats te nemen. Bouwe de Boer is projectleider Freonen fan Fossyl Frij Fryslân, dat staat tenminste boven zijn column in het blad Middelpunt, dat rond Akkrum wordt verspreid en die ik net had gelezen. Maar Bouwe de Boer is veel meer. Hij is onder meer ambassadeur van de grote energie-omwenteling in onze provincie. Onder zijn leiding werd in 2018 de Elfwegentocht georganiseerd, oftewel twee weken reizen zonder fossiele brandstoffen.

Als ik aan Bouwe de Boer denk, moet ik ook meteen aan de bewoners van de Van Loonstraat en Jan van Scorelstraat denken. Het wijkje bij de Jumbo kreeg een paar jaar geleden een theemuts over de woningen gezet. Deze muts werd met veel bombarie geïntroduceerd. De extra schil, want dat was de muts, zou hen allerlei voordeel opleveren. Een lage energierekening en een hoog wooncomfort. Beide kwamen niet uit. Integendeel. Met grote verwachtingen, en een tikje koud, zaten de bewoners gespannen naar hun energiemeter te kijken. Nu, jaren later, zuchten de bewoners onder de theemuts, waar het inmiddels muf begint te ruiken omdat de kruipruimte niet meer op natuurlijke wijze (een rooster) kan worden geventileerd. Zo zijn er meer problemen in de woningen.

Woningbouwcorporatie Elkien, verantwoordelijk voor de operatie theemuts, is er na al die jaren nog steeds niet in geslaagd om alle problemen te herstellen. Eigenlijk is die

theemuts, die er onder leiding van Elkien-directeur ALEX BONNEMA werd geplaatst, een ramp voor de bewoners. Zo'n zes jaar geleden mocht Bouwe de Boer tijdens een PvdA-nieuwjaarsbijeenkomst komen opdraven om zijn licht te laten schijnen over milieuzaken. Het belangrijkste wat ik ervan onthouden heb, is dat hij op een ecologische ramp hoopte. Pas dan zou iedereen het geloof van Bouwe de Boer omarmen. Bouwe kan tevreden zijn: we hebben inmiddels meerdere rampen voor de kiezen gekregen.

In zijn column in Middelpunt schrijft Bouwe: Dat maar liefst zo'n 100.000 Friezen aan de Elfwegentocht mee hebben gedaan hebben we geweten! Talloze klachten kwamen binnen van tankstations die hun omzet die veertien dagen met soms meer dan de helft zagen dalen. Wij houden van dat soort klachten. Het roer moet om. Hoe sneller hoe beter. Bouwe is ook blij met

de coronacrisis. Dat scheelt werkgevers veel reiskostenvergoeding en de tankstations hebben te lijden onder lagere omzetten. Maar gelukkig maakt financiële pijn creatief, aldus Bouwe. Hij zegt: het aantal elektrische laadstations neemt snel toe en bejubelt, hoe kan het ook anders, het automerk Tesla.

In de buurt rond de Van Loonstraat staan geen geparkeerde Tesla's. Er staan vooral tweedehands middenklassers die op benzine rijden. De nog onopgeloste problemen zijn van geheel andere aard. De bewoners zijn als proefkonijn gebruikt om verschillende soorten zonnepanelen op hun daken te testen. Een van de bewoners doet niet mee, dat is te zien op een van de daken waarop geen panelen liggen. Hier wordt op flessengas gekookt. Klaar ben je. Ik sprak nog even met bewoner PETER VAN EWYK, die de zogenaamde Energie Prestatie Vergoeding, drie mooie woorden voor een huurverhoging van Elkien van 85 euro per maand voor zogenaamd geleverd voordeel, niet meer kan horen. Mensen worden ziek in deze huizen. Ze lopen rond met klachten en er is niemand die ze wil aanhoren, laat staan verhelpen. Van Ewyk, die jarenlang isolatiemateriaal onder vloeren aanbracht, zegt dat de situatie onder zijn laminaatparket gewoon niet deugt. Met een luchtvochtigheidsmeter probeerde hij zijn gelijk aan te tonen. Maar de installateur en de verhuurder wijzen naar elkaar. Daar sta je dan met je goede gedrag.

Eigenlijk zou Bouwe de Boer eens naar Peter van Ewyk moeten stappen. Misschien dat oud-wethouder ISABELLE DIKS ('Leeuwarden fossielvrij in 2020') met hem mee kan gaan. Of onze blij lachende wethouder HEIN DE HAAN. Het zal wel niet gebeuren. Ik kan me voorstellen dat in hun Tesla's hun aandacht vooral wordt getrokken door het verlichte paneeltje op het dashboard dat aangeeft waar het volgende oplaadstation zich bevindt.



FLEXIBELE HUURPRIJS STORAGE SPOT

Rollema opende onlangs Storage Spot, opslagruimtes die gehuurd kunnen worden op bedrijventerrein De Hemrik.

Jelle Rollema vertelt: 'Storage Spot is net weer even wat anders dan anders. Wij bieden ruimtes aan in een mooi geoutilleerd pand. Iedere gebruiker kan 24/7 via een pasjes-systeem bij Storage Spot terecht. Goederen kunnen zelfstandig worden overgeslagen in een afgesloten, overdekte ruimte. We hebben er alles aangedaan om het voor de huurders zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Ook met de flexibele huurprijs van de ruimtes spelen we in op het gemak om goederen elders onder te brengen. Vanaf 30 euro per maand zijn de boxen voor iedereen beschikbaar. Mocht er toch nog hulp nodig zijn, dan zijn we uiteraard bereid om de helpende hand te bieden.'

De Rollema's willen een rol spelen bij de maatschappelijke ontwikkelingen zoals milieu en energie. Maar lopen met hun ambitie regelmatig tegen grenzen aan. 'De ambitie om te vergroenen is mooi, maar je verwacht in een ontwikkeld land niet dat vergroening de economie in de weg zit.' Ondernemer Tjalling Rollema keek raar op van de brief die hij van netbeheerder Liander ontving nadat hij bij dit bedrijf aan de bel had getrokken. Wat blijkt? Bedrijvenpark De Hemrik zit aan de maximale capaciteit van leverantie van elektriciteit. 'Liander adviseert om op te houden met ondernemen, anders kan ik dit niet uitleggen. Liander is drukdoende op met oplossingen te komen, maar zij zitten op de korte termijn wel met een tekortschietend netwerk.'

De ambitie van Rollema om 4500 zonnepanelen op zijn nieuwe pand aan de Poolsterweg (het voormalige kaaspakhuis van Frico) te leggen gaat niet lukken. 'Ik mag ze er wel op leggen, maar ze worden niet aangesloten.' Zoon Jelle vult aan: 'Je kunt, als ik het goed begrijp, alleen nog extra capaciteit krijgen wanneer je een lege loods aankoopt en de hoeveelheid stroom die er werd gebruikt overhevelt naar je nieuwe pand.'

Het grootste deel van het voormalige pakhuis is ingenomen door Huhtamaki, die hier werkt aan een oplossing voor het plastic in de supermarkt. 'Zo'n bedrijf past prima bij onze filosofie. Ze zijn druk bezig een alternatief te ontwikkelen voor de milieubelastende verpakkingen. Hier op de Hemrik werkt men onder meer aan de opstelling van een productielijn waar de alternatieve verpakkingen van de lopende band moeten gaan rollen.'

Ook ingenieursbedrijf Skidworx is gevestigd in het pand aan de Poolsterweg. Winkels zoals meubelzaak Winje Wanje die hun magazijn de deur uit doen en de vrijkomende ruimte benutten voor hun winkel zijn huurder geworden. Rollema: 'Je ziet steeds vaker dat winkels besluiten om hun magazijnen anders te benutten. Ze krijgen hierdoor meer verkoopoppervlakte en zo'n magazijn buiten de deur is ook gunstig voor de belevering. Steeds meer gemeenten gaan ertoe over om de grote distributiebedrijven buiten de binnenstad te houden en goederen met elektrische wagentjes te verplaatsen vanuit een magazijn op het bedrijventerrein.'

DE VOORSTELLINGEN IN HET KOEPELTHEATER ZIJN VOORLOPIG AFGELAST

OPVALLEN IN LIWWADDERS? BEL REMCO JAN VELDMAN 06-25223490

REDACTIONEEL

Zoals eerder gezegd, pakken wij zaken waarmee u zit graag op. We zien dat u onze journalistieke activiteiten waardeert en daarom doen wij een beroep op u. Wanneer u deze artikelen van belang vindt, dan nodigen wij u uit om donateur te worden. Uw bijdrage is zeer welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL06 RABO 0320.2000.51 o.v.v. Liwwadders Journalistieke Producties.

U merkt het wel: Liwwadders is niet zomaar een huis-aan-huisblaadje. Liwwadders is op meer dan 170 plaatsen (supermarkten, kantines, sporthallen, wachtkamers en stamtafels) gratis verkrijgbaar in de gehele gemeente Leeuwarden en ook daarbuiten. Is-ie op, dan wordt er aangevuld. In enkele Leeuwarder wijken en in het dorp Grou wordt Liwwadders af en toe huis aan huis bezorgd. Ook in Akkrum, Gytsjerk, Hurdegaryp, Oentsjerk en Stiens is de krant verkrijgbaar. Nieuw is de verschijning in Beetgummolen. Daar wordt Liwwadders sinds kort op verzoek huis aan huis bezorgd.

Bent u als ondernemer geïnteresseerd in een bedrijfsreportage? In een mooi verhaal dat gratis wordt doorgeplaatst op onze goedbezochte website?

Neem dan contact met ons op: tel. 058-2133138 of info@liwwadders.nl

Ook in dit nummer treft u enkele artikelen aan die eerder op onze websites www.liwwadders.nl en Dossier Liwwadders verschenen. We vonden ze belangrijk genoeg om ze ook in de papieren krant af te drukken.



SUZUKI PRIVATE LEASE

KOSTELOOS OPZEGBAAR ALS JE WERELD OP Z'N KOP STAAT

SWIFT SMART HYBRID
V.A. **€254,-** P/M*



*Gebaseerd op 60 maanden en 10.000 km per jaar. Bekijk de voorwaarden op suzuki.nl/privatelease

NIEUWE SUZUKI DEALER IN LEEUWARDEN

Wist u dat Strikwerda sinds 1 augustus ook een Suzuki vestiging heeft in Leeuwarden? Aan de Mercuriusweg 1 vindt u onze prachtige nieuwe showroom. U kunt in alle nieuwe Suzuki Smart Hybrid modellen vrijblijvend een proefrit maken. Bel ons voor een afspraak!

STRIKWERDA SUZUKI LEEUWARDEN

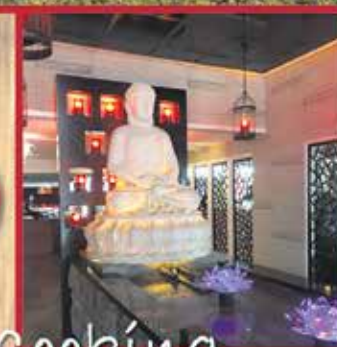
Mercuriusweg 1 • 8938 AR Leeuwarden
Tel 058-7271106 • www.strikwerda.nl

STRIKWERDA SUZUKI HEERENVEEN

Businesspark Friesland-West 53 • 8447 SL Heerenveen
Tel 0513-767210 • www.strikwerda.nl



Swift: Gemiddeld brandstofverbruik WLTP Euro 6 norm: EC 2018/183206 5,0 - 5,7 l/100 km; 20,9 - 17,6 km/l; CO2-uitstoot: 113 - 128 g/km. • Suzuki Financial Services leasetarief per maand i.b.v. Suzuki Private Lease: 60 mind. 10.000 km/jaar, wegenbelasting in provincie Gelderland, (ind. max. bonus/malus of 12 schadevrije jaren) en BTW, en excl. brandstof. • Tarieven kunnen afwijken bij gekozen uitvoering, wijziging van opties, leasetermijn, schadevrije jaren en gewicht. • Meer kilometerprijs: varieert tussen € 0,03 en € 0,14 per km, exacte prijs staat vermeld op de offerte. • Toetsing en registratie BfV. • Onder voorbehoud van acceptatie. • De actiesalvo geldt zolang de voorraad strekt en tot uiterlijk 31 december 2020. • Wijzigingen en typefouten voorbehouden. • directsales@suzuki.nl



NIEUW Takeaway

Sushi - Teppan yaki - Wok to go - E10 diner box

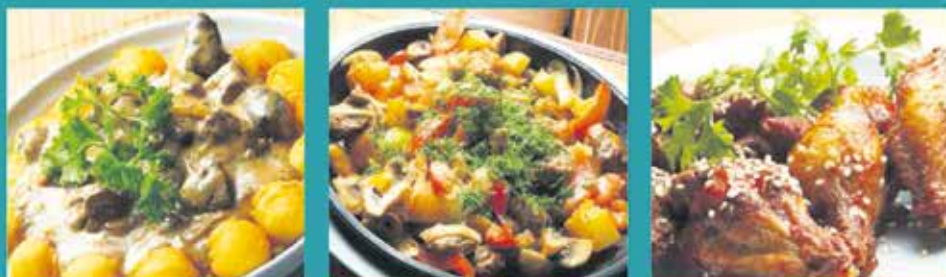
ALL-IN arrangement van 2 uur incl. softdrinks

Rijksstraatweg 17
9256 XD Ryptsjerk

0511-432222
Dinsdags gesloten

www.wokpaleisfryslan.nl

Probeer nu onze proefactie: 3 maaltijden voor slechts € 10,-



Ontdek het gemak en de smaakbeleving van de ambachtelijk bereide maaltijden door de vakbekwame koks van Maaltijdservice aan Huis. Wij nodigen u uit om kennis te maken met onze gezonde en gevarieerde maaltijden door middel van een smakelijke proefactie.

Vul onderstaande antwoordkaart in en ontvang geheel vrijblijvend drie maaltijden voor slechts € 10,-!

* Na het ontvangen van de antwoordkaart nemen wij zo snel mogelijk contact met u op over het leveren van de drie maaltijden.



Maaltijdservice aan Huis is onderdeel van de Interzorg Groep:
voor al uw Thuiszorg, Woonzorg, Maatschappelijke Zorg en Maaltijdservice

Foerwerfstrijpte 71 | 9172 PS | Ferwert | 088 - 5180200 | www.interzorggroep.nl

Geen postzegel nodig

✓ Ik maak gebruik van de proefactie
en ontvang graag eenmalig 3
maaltijden voor slechts € 10,-

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Maaltijdservice aan Huis

Antwoordnummer 6700

9172ZXFERWERT



"Goed gestampt van eigen bodem"



De herfst is weer begonnen en de dagen
worden korter en kouder, tijd voor stamppot!
Bestel vanuit je luie stoel het lekkerste comfort food via Thuisbezorgd.nl.

Je kan de pot op met je pizza!

Kies voor stamppot, voedzaam en vers
bereid met lokale producten. Vlees van
Slagerij Rypma en de aardappels en
groente van Bildts genot, een échte
aardappelboer uit de streek.

Boerenkool
Zuurkool
Hutspot
Snert
Mosterdsoep
Div. dranken



PERMANENT CODE ROOD



PIETER
LUKKES

Pak eens een boek of tijdschrift over actuele vraagstukken en bekijk de bronverwijzingen achterin. Tien tegen één dat die worden gedomineerd door publicaties die nog geen 5 jaar oud zijn. Ook tien tegen één dat bronnen van 10 jaar of ouder geheel of vrijwel geheel ontbreken. Dat is zot. Want de oorsprong van het beleid bijvoorbeeld inzake milieu, landschapsverbruik, klimaat, werkgelegenheid en energie ligt in alle gevallen ver voor 2010. Wat het verleden betreft moeten wij het meestal doen met voorgekauwde en gekleurde informatie uit de tweede, derde of zoveelste hand. Juist dat nodigt uit om eens een kijkje te nemen in de periode vóór 2010.

WORTELS

In 1972 publiceerde de Club van Rome het rapport 'Grenzen aan de groei' over zaken als degeneratie van het milieu en het opraken van grondstoffen en energiebronnen. Dat rapport heeft heel wat teweeggebracht. Ook het hedendaagse klimaatbeleid is erdoor beïnvloed. Gelijktijdig en daarna kiezen tal van natuur- en milieuorganisaties dezelfde golfrente. Veel van deze organisaties zijn ontstaan tussen 1960 en 1980 - de hoogtij van het geloof in de maakbaarheid van de maatschappij. Een geloof dat ze nadien niet meer zullen afzweren. De betreffende organisaties kunnen niet om de overheid heen. Want die staat met geld (broodnodige subsidies) én wet én regelgeving midden op het pad dat naar hun einddoelen leidt. Dit verklaart waarom de partijen graag op de stoel van de overheid willen zitten. De pogingen daartoe blijven niet vruchteloos.

BUITENPARLEMENTAIRE SPELERS: HANSEN EN GORE

De buitenparlementaire invloed op het klimaatbeleid krijgt op 23 juni 1988 een impuls door een getuigenis van James Hansen, (verbonden aan het New Yorkse NASA Goddard Institute for Space Studies) voor een US-senaatscommissie. Hij spreekt zijn verontrusting uit over de opwarming van de aardse atmosfeer en de bijdrage die de broeikasgasen - zeer in het bijzonder CO₂ - daaraan leveren. Zijn betoog maakt diepe indruk en wordt een keerpunt in het denken over de opwarming van de aarde genoemd. Hij is activistisch en wordt daarvoor in 2009 en 2011 zelfs opgepakt bij betogingen. Natuurlijk ondervindt hij ook inhoudelijke kritiek maar niet van Al Gore, die van 1993 tot 2001 vice-president van de USA is. Beide heren spreken elkaars taal en volgen dezelfde strategie. In die strategie is de vraag 'wie

gelooft mij' wel zo belangrijk als de vraag 'is het wel helemaal juist wat ik zeg?'

Zij weten dat hun boodschap beter aankomt naarmate die wordt geloofd door machtige partijen zoals de media, belangrijke politici, milieuorganisaties en captains of industry. Het wordt pas echt goed als deze partijen ook nog bereid zijn die boodschap uit te dragen.

Dat gebeurde bijvoorbeeld in 2006 toen de Rabobank mij bijna aan de haren naar de voorstelling van de film *An Inconvenient Truth* van Al Gore sleepte. Beide heren boeken successen. Voor Hansen is de eretitel 'the father of global warming' weggelegd en het lukt Gore om de problematiek rond het klimaat succesvol tot een verdienmodel te maken. Bovendien verwerft hij in 2007 de prestigieuze en commercieel belangrijke Nobelprijs voor de vrede. De invloed van deze heren, de activistische wetenschapper en de financieel opportunist, op het mondiale klimaatbeleid is buitengewoon groot.

IPCC, DOMINANTIE NON-GOUVERNEMENTELEN

Gelijk met de 1988-getuigenis van Hansen richt de UN het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) op. De bedoeling is om er een mondiale kennisbank over klimaatverandering van te maken. Daarmee is de problematiek rond milieu, klimaat en energie een zaak van (internationale) politiek geworden. Liefst 194 landen doen aan dit panel mee. Van groot belang is ook dat er zo'n 160 'waarnemende leden' zijn.

Oneerbiedig uitgedrukt behoren daartoe veel lobbyisten zoals milieubewegingen, universiteiten en economische belangenbehartigers. Dit zijn actieve spelers die vanaf nu politieke invloed krijgen en daar volop

gebruik van maken. Zij willen hun boodschap breed uitdragen en richten zich daarom zo direct mogelijk tot het volk. Voor dat doel blijken congressen en zogenaamde meetings een probaat middel te zijn. Naar schatting zijn er daarvan sinds de oprichting van de het IPCC zo'n 1000 geweest. Het totaal aantal deelnemers aan die evenementen kan worden begroot op een half tot één miljoen. Slechts een fractie daarvan heeft verstand van zaken. De rest komt er passagieren of om er te lobbyen voor eigen doelen. Vaak zijn dat financieel-economische doelen. Volgens Ottmar Edenhofer, een belangrijke speler uit de omgeving van Angela Merkel, wordt er op klimaatconferenties onderhandeld over de herverdeling van de welvaart over de wereld.

In dit licht moet ook de agenda van het World Economic Forum (WEF) in Davos worden gezien. Op deze bijeenkomst van de machtigen der aarde stond in 2019 de klimaatverandering prominent op de agenda. Niet omdat de deelnemers verstand van het klimaat hadden. Als dat verstand er wel was geweest, dan had men niet een Zweeds tienermeisje als sprekerster uitgenodigd om zich vervolgens door haar de les te laten lezen. Meer dan een bijzaak is dat echter niet. Waar het echt om gaat zijn de grenzeloos vele miljarden die in het kader van de klimaatpolitiek door de gewone burgers moeten worden opgebracht. Interessant wordt het pas als het om de verdeling van die rijke buit gaat.

KANTELPUNT GEPASSEERD

De hoofdrolspelers op het klimaattoneel zetten de politiek onder druk omdat die het bereiken van hun doelen moet faciliteren. Hoe gaat dat? Welnu, de politiek is overal en altijd overgevoelig voor publiciteit. Dus is het zaak

om de politiek via de media in het gareel te krijgen. Media hebben echter hun eigen wetten. Eén daarvan is dat goed nieuws geen nieuws is. De Zweedse professor Hans Rosling schrijft in zijn alom geprezen boek *Feitenkennis* dat zelfs de nieuwsmedia van de hoogste kwaliteit nooit een neutraal beeld van de wereld over zullen brengen. Er moet altijd drama aan te pas komen, anders is het simpelweg te saai voor de nieuwsconsumenten. De consequenties hiervan zijn enorm. Want de afhankelijkheid van berichtgeving in de media betekent voor de klimaatsector dat men dwangmatig met steeds extremer en dramatischer rapportages moet komen. De druk moet op de ketel worden houden. Ofwel: de bevolking moet worden ingeprent dat wat het klimaat betreft er permanent code rood heerst. Aldus kan het in de berichtgeving met de ontwikkeling van het klimaat slechts één kant op gaan: de verkeerde.

Een weg terug is er niet. Er is met andere woorden een kantelpunt gepasseerd. Ironisch genoeg is dat juist het punt waarvoor men in bezorgde (IPCC)-klimaatkringen de wereld alsmaar waarschuwt. Nu is men zelf in die fuik gezwommen.

COLPORTEURS ZWIJGEN

Bij code rood is er geen plaats voor geruststellende informatie en/of voortschrijdend inzicht. Dat bleek wel in 2000. In dat jaar plaatsten James Hansen en vier collega's in de *Proceedings of the National Academy of Science* (PNAS) een artikel waarin ze stellen dat CO₂ de afgelopen eeuw slechts een ondergeschikte aanjager van de klimaatverandering is geweest. Goed beschouwd is dit een bom onder het klimaatbeleid. Ook onder het huidige beleid van bijvoorbeeld de EG, die zojuist (september 2020) heeft bepaald dat de CO₂-uit-

stoot per 2030 met 55% moet zijn gereduceerd. Hoezo CO₂-reductie als dat gas nauwelijks van belang is voor het klimaat? Waarom heeft de politiek zich niks aangetrokken van de publicatie van Hansen c.s.?

Bij de o zo invloedrijke film *An Inconvenient Truth* van Al Gore zien we iets soortgelijks gebeuren. In 2007 bepaalt het Britse hooggeerechtshof dat die film alleen op scholen mag worden vertoond als politieke indoctrinatie wordt voorkomen en erop fouten wordt gewezen. Voor de film is dit een vernietigend oordeel. De Rabobank heeft zich echt niet bij mij verontschuldigd voor het opdringen van een gemankeerde film. Ook de vele colporteurs die de film overal in het land aan het kind hebben gebracht hebben zich muisstil gehouden. Ergo: het ontbreekt bij de voorlichting over klimaatzaken aan zelfreinigend vermogen.

EPILOOG

Erg veel signalen wijzen erop dat het klimaatvraagstuk, zoals dat via de media tot ons komt, geheel of gedeeltelijk een man-made fenomeen is. Man-made wil zeggen: subjectief, suggestief, behept met fouten en van tijdelijke aard. Dit is een volstrekt onvoldoende basis om de bevolking van dit land en van Europa de zwaarste lasten ooit op te leggen. Daarom is het urgent en absoluut noodzakelijk om een grondig onderzoek in te stellen naar de deugdelijkheid van de fundamentele onder dit beleid. Over die deugdelijkheid bestaan gereede twijfels. De politieke partij die dit onderzoek niet nadrukkelijk in haar verkiezingsprogramma opneemt geeft daarmee aan lak te hebben aan de belangen van het volk.

PIETER LUKKES; PROF. EM. GEOGRAFIE
LEEWARDEN, SEPTEMBER 2020

GESCHIEDENIS? DAT IS TOCH DE TIJD NA 2010?

WTC-CAMBUUR

Door Gina Kamsma en Andries Veldman • Foto's Simon van der Woude

PROVINCIE BEOORDEELT NIET GEMAAKT STIKSTOF-RAPPORT WTC-CAMBUUR

Wat is hier aan de hand? De gemeente Leeuwarden heeft geen stikstofrapporten gemaakt voor bouwvergunningen in het WTC-Cambuurgebied, maar de provincie Fryslân heeft die wel beoordeeld.

De Wet natuur- bescherming beschermt natuurgebieden tegen negatieve invloeden van grote bouwprojecten. Uitstoot van stikstof door de bouw en het gebruik van de gebouwen op natuurgebieden wordt door de provincie beoordeeld. Uit onderzoek van Liwwadders is gebleken dat het stikstofrapport van de gemeente Leeuwarden niet klopt. Dit rapport is gemaakt om allereerst het bestemmingsplan in 2019 en vervolgens de bouwvergunningen in 2020 voor het gebied WTC-Cambuur te onderbouwen.

STIKSTOFRAPPORT BESTEMMINGSPLAN UIT 2019 VAN DE GEMEENTE IS NIET JUIST

Het rapport over stikstof van 13 juni 2019 klopt niet met de stikstofuitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019. Na die uitspraak moest er een nieuwe manier van berekenen komen voor de neerslag van stikstof op natuurgebieden. Die berekeningsmethode is pas in het najaar van

2019 bedacht. Deze methode, genaamd AERIUS 2019A, staat dan ook niet vermeld in het rapport van juni 2019. Bovendien noemt het rapport een verkeerd natuurgebied voor het maken van de berekeningen. Vermeld wordt het gebied De Grote Wielen. Dit is een beschermd natuurgebied, maar niet ieder natuurgebied is erg gevoelig voor stikstof. De Grote Wielen is dat niet, zodat dit gebied geen rol speelt bij stikstofberekeningen.

Andere natuurgebieden in de buurt van WTC-Cambuur zijn dat wel, maar die worden in het rapport niet genoemd. Dit betekent dat in 2019 niet correct is berekend of de uitstoot van stikstof van bijvoorbeeld al het verkeer dat dit gebied zal trekken nadelig is voor beschermde natuurgebieden.

DE BOUW GAAT HALVERWEGE AUGUSTUS 2020 LOS NA ONJUISTE PUBLICATIE VAN DE GEMEENTE

Op 17 juni 2020 is de vergunning voor de nieuwe McDonalds door de gemeente afgegeven.



De aanvragen van 6 mei 2020 voor de bouwvergunning voor twee supermarkten lijken te zijn ingetrokken nadat de gemeente de beslissing daarover heeft uitgesteld. Op 29 juli 2020 wordt namelijk een nieuwe aanvraag van 15 juli 2020 gepubliceerd. Op een vraag van Liwwadders laat de gemeente Leeuwarden

weten dat geen sprake is van een aanvraag van 15 juli 2020, maar dat al op die datum een bouwvergunning voor de twee supermarkten is verleend. De officiële publicatie klopt daarom ook niet. Halverwege augustus 2020 zijn ter plaatse de eerste voorbereidende werkzaamheden begonnen om de deadlines voor het in gebruik ne-

men van deze panden te kunnen halen. Op 18 september 2020 laat de voorlichter van de gemeente aan Liwwadders weten dat de vergunning voor het Cambuurstadion nog niet is aangevraagd. De provincie Fryslân toetst bouwprojecten op de natuurregelgeving, waarbij de uitstoot van stikstof een grote rol speelt.

EEN HEERLIJK WARME WEBASTO KACHEL IN UW AUTO?

RIJ NU NAAR DE KLIMAATBEHEERSING SPECIALIST VAN FRIESLAND VOOR UW AUTO, BOOT OF CAMPER

AUTOTEMP LEEUWARDEN | URANUSWEG 14 | 058-2885355



LEES OP LIWWADDERS.NL OVER SÚDWEST-FRYSLÂN

- WAT IS ER AAN DE HAND IN SÚDWEST-FRYSLÂN?
- AMBTELIJKE TOP GEMEENTE SCOORT 3,4
- VRIENDJESPOLITIEK IN AMBTELIJKE TOP
- VEEL INTERNE KRITIEK OP HOOGSTE AMBTENAAR

DE WET NATUURBESCHERMING BESCHERMT NATUURGEBIEDEN TEGEN NEGATIEVE INVLOEDEN VAN GROTE BOUWPROJECTEN. UITSTOOT VAN STIKSTOF DOOR DE BOUW EN HET GEBRUIK VAN DE GEBOUWEN OP NATUURGEBIEDEN WORDEN DOOR DE PROVINCIE BEOORDEELD. UIT ONDERZOEK VAN LIWWADDERS IS GEBLEKEN DAT HET STIKSTOFRAPPORT VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN NIET KLOPT. DIT RAPPORT IS GEMAAKT OM ALLEREERST HET BESTEMMINGSPLAN IN 2019 EN VERVOLGENS DE BOUWVERGUNNINGEN IN 2020 VOOR HET GEBIED WTC-CAMBUUR TE ONDERBOUWEN.

Wat vindt de provincie van deze aanvragen? Hoe zit het met de uitstoot van stikstof vanuit het WTC-Cambuurgebied?



STIKSTOFTOETS BOUWVERGUNNINGEN DOOR DE PROVINCIE ALSNOG IN 2020?

Het bestemmingsplan uit 2019 is zonder officiële bemoeienis van de provincie Friesland tot stand gekomen. Zo werkt dat juridisch. De provincie moet dan wel de aanvragen voor de latere bouwvergunningen controleren op de Wet

natuurbescherming. Wat vindt de provincie van deze aanvragen? Hoe zit het met de uitstoot van stikstof vanuit het WTC-Cambuurgebied op de beschermde natuur? Hoe ziet de provincie haar rol? Liwwadders neemt contact op met de provincie. Gedeputeerde Klaas Fokkinga (FNP) heeft stikstof in zijn portefeuille.

PROVINCIE HEEFT BOUWVERGUNNINGEN 2020 OP STIKSTOF GETOETST

Een woordvoerder van gedeputeerde Fokkinga laat aan Liwwadders weten dat de provincie in 2020 uitgebreid en kritisch heeft gekeken naar de berekeningen van de gemeente in het kader van de omgevingsvergunningen.

Medewerkers van de provincie hebben die beoordeeld. Er zou volgens die medewerkers geen sprake zijn van negatieve effecten op de stikstofgevoelige natuurgebieden. De provincie laat luid en duidelijk weten dat in het kader van het bestemmingsplan uit 2019 niet is getoetst, maar wel bij de bouwvergunningen. Er moeten dus nieuwe stikstofrapporten van de gemeente zijn. In 2020 is er immers een nieuwe berekeningsmethode voor stikstof ingevoerd, AERIUS 2019A. De provincie noemt uitdrukkelijk dat op meerdere natuurgebieden is getoetst die voor stikstof gevoelig zijn. Dus het rapport uit 2019, dat alleen meet op één gebied dat juist niet stikstofgevoelig is, kan de basis niet zijn voor de beoordeling door de provincie.

PROVINCIE VERWIJST NAAR DE GEMEENTE VOOR STIKSTOFRAPPORTAGE BIJ DE VERGUNNINGEN 2020

De provincie wil Liwwadders niet de stukken over de toetsing van de uitstoot van stikstof verstrekken. De gemeente Leeuwarden is eigenaar van dit materiaal, aldus de provincie. Aan de gemeente wordt daarom gevraagd naar de stikstofrapportage, op suggestie van de provincie. Gemeente heeft geen stikstofrapporten bij de vergunningen 2020. De reactie van de gemeente is vreemd.

Liwwadders meldt dat er stikstofrapporten uit 2020 zijn die de gemeente aan de provincie heeft voorgelegd. De woordvoerder van de gemeente ontkent dat tot twee keer toe. Er is alleen voor het bestemmingsplan in 2019 stikstofrapportage gemaakt. De aanvragen voor de bouwvergunningen in 2020 zijn aan dat bestemmingsplan getoetst en voldoen aan dat plan, aldus de gemeente. Enkele dagen later laat de gemeente desgevraagd weten: de aanvragen (voor de bouwvergunningen) zijn niet voorgelegd aan de provincie. De rapporten bij het bestemmingsplan zijn leidend.

CAMBUURSTADION

Liwwadders legt deze opmerkingen van de gemeente voor aan de provincie. Dat leidt niet tot een inhoudelijke reactie. Zonder natuurtoets van de provincie hadden de bouwvergunningen voor de McDonalds en de twee supermarkten niet mogen worden verleend. De bezwaartermijn van zes weken begint te lopen bij de verlening van de vergunning. In het geval van vergunningen van 17 juni en 15 juli 2020 is de termijn om bezwaar te kunnen maken in september 2020 voorbij. Liwwadders vraagt zich af hoe deze kwestie zich zal ontwikkelen wanneer in de toekomst de aanvraag voor het Cambuurstadion wordt ingediend.

Hotel-Eetcafé Duhoux *sinds 1916*

• ETEN • DRINKEN •
• SLAPEN • GENIETEN •

GREATE BUORREN 4-8 • 9088 AE WIRDUM (FRIESLAND)
TEL: +31 (0)58 255 15 13 • EMAIL: INFO@HOTEL-DUHOX.NL



Door Jeroen Boogaard • Beeld Anton Feddema

Gemeente Leeuwarden spreekt laatste buffers aan

Om de financiële gevolgen van de coronacrisis op te vangen, doet de gemeente opnieuw een greep uit de algemene reserve. Aan structurele ombuigingen waagt het college zich niet.

Dat blijkt uit de 'mid-term review' (MTR) die onlangs aan de raad is verstuurd. In dit document maakt het college de financiële tussenbalans op sinds haar aantreden in 2018. De MTR dient als basis voor wijzigingen in de begroting voor 2021, die later dit jaar wordt gepresenteerd.

Speerpunten in het collegeprogramma voor de periode 2018-2022 zijn: 'financiën op orde; zorgen dat iedereen mee kan

doen; versterken en vernieuwen economische kracht.' Volgens het college ligt de uitvoering van het programma op koers en ze wil dan ook de ingeslagen weg vervolgen. Maar de coronacrisis is een obstakel. De gemeente loopt inkomsten mis en moet extra kosten maken door corona. Minder toeristen en het advies om zoveel mogelijk thuis te blijven zorgen bijvoorbeeld voor lagere opbrengsten uit parkeergarages en toeristenbelasting. Daarnaast belanden er meer mensen in de bijstand en stijgen de kosten voor

minimaregelingen. Zelf moet de gemeente ook meer kosten maken om de dienstverlening coronabestendig te maken. Denk aan uitgaven voor beschermende voorzieningen en ICT.

EXTRA UITGAVEN

Voor dit jaar raamt het college de coronaschade op €3,8 mln. De totale kosten zijn echter nog lastig in te schatten. 'Daarom zijn uitgewerkte voorstellen die de gemeente sterker uit de crisis loodsen nog niet te maken. We verwachten dat pas in een later stadium te kunnen doen', zo stelt het college. Wel zien de burgemeester en wethouders alvast ruimte om de komende twee jaar incidenteel €6,7 mln extra uit te geven aan de uitvoering van het collegeprogramma. Dat is toch opmerkelijk, gezien de onzekere gevolgen van de coronacrisis op de langere termijn en de impact hiervan op de financiële positie. Met de extra bestedingen wil het college 'socialer, innovatiever en groener' uit deze periode komen. Meer concreet gaat het om het stimuleren van de lokale economie, verduurzamen van gebouwen, investeren in digitalisering en het tegengaan van de groeiende tweedeling in de samenleving.

Extra bezuinigingen en lastenverhogingen vindt de gemeente momenteel niet opportuun. 'In deze lastige periode willen we de woonlasten voor onze inwoners en ondernemers niet extra verzwaren. We vinden het niet gepast nog verder te snijden in de ondersteuning van kwetsbare mensen'. Sterker nog, het eerder dit jaar voorgestelde ombuigingspakket van circa €8 mln wordt significant teruggeschaald naar €2,13 mln. De (bouw) leges worden verhoogd en ook de tarieven voor toeristenbelasting en hondenbelasting stijgen.

Daarnaast gaat de gemeente minder uitgeven aan groenonderhoud.

SLINKENDE RESERVE

Door deze relatief beperkte ombuigingen zal de gemeente een beroep moeten doen op de algemene reserve en steunpakketten van de rijksoverheid. Zo komt van de begrote coronaschade van €3,8 mln voor dit jaar, €3,4 mln ten laste van de algemene reserve. De resterende €450.000 komt uit een eerste tranche aan compensatie uit Den Haag van ruim €5,5 mln. Voor de financiering van de eerder genoemde extra uitgaven van €6,7 mln wordt ook geput uit

PLAN B

Ondanks de coronacrisis blijft de gemeente investeren en weigert ze het mes te zetten in de kosten. Het college gaat ervan uit dat nieuwe coronategenvallers opvangen kunnen worden door inzet van compensatiegeld van het Rijk. Een eerste steunpakket is al beschikbaar gesteld en onlangs werd groen licht gegeven voor een tweede pakket van €777 mln voor gemeenten, provincies en waterschappen. Het is nog niet duidelijk hoeveel de gemeente Leeuwarden tegemoet kan zien.

Wat wel zeker is, is dat de Rijksoverheid op een gegeven moment en mogelijk al in 2022 gaat bezuinigen om de financiën weer op orde te brengen. Het college noemt dit risico ook in de concept MTR en houdt rekening met kortingen op de uitke-

Met de extra bestedingen wil het college 'socialer, innovatiever en groener' uit deze periode komen

ring uit het Gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Daarnaast blijven kostenoverschrijdingen in het sociaal domein een risico. Er is in de begroting voor 2020-2023 rekening gehouden met een structurele extra bijdrage vanuit het Rijk van €2,7 mln voor jeugdhulp, maar het is niet zeker of deze steun intact blijft. Een volgend kabinet zal hierover besluiten.

Valt die extra bijdrage weg, dan zal de gemeente overgaan op 'Plan B' en voor €3,7 mln aan extra bezuinigingsmaatregelen en ombuigingen treffen. Een verhoging van de OZB moet daarbij het meeste geld in het laatje brengen. Het college heeft bij haar aantreden aangegeven de financiële positie van de gemeente blijvend te willen verbeteren. De kans is groot dat de coronacrisis een groter gat slaat in de begroting dan nu wordt gedacht. Meer bezuinigingen lijken welhaast onontkoombaar. Het college steekt nu haar kop in het zand.





Advertorial • Foto's Geke Minnema

WIL JIJ MET KERST TOCH DAT ENE JURKJE OF PAK AAN? DAN HELPT CONSULINN JE GRAAG MET HET HALEN VAN JE DOEL!

Als je wil afvallen dan doe je dat natuurlijk bij Consulinn, vet bevrozen en figuurcorrectie doe je nergens beter en goedkoper dan bij haar zusje aan het Europaplein: Salon Consulinn.

Kom langs voor een gratis figuuranalyse.' Dat is de boodschap van Linda en Cisca van Salon Consulinn aan het Europaplein in Leeuwarden. Ze geven je vakkundig maar vooral eerlijk advies. Wat tien jaar geleden begon als een bescheiden praktijk op een slaapkamer waarbij begeleid werd bij het afvallen is Consulinn inmiddels uitgegroeid tot een flink bedrijf met een aantal vestigingen in Noord-Friesland waar je onder begeleiding van een deskundige coach succesvol zult afvallen. In Leeuwarden hebben ze twee vestigingen: één aan de Legedyk waar een Consulinn coach zit en dan hebben we het Europaplein nog. Hier is een coach aanwezig die ook cliënten begeleidt met afvallen en Salon Consulinn zit daar bij in.

'Aanvankelijk hadden we hier twee behandelruimtes, inmiddels zijn er vijf ruimtes met elf machines.' Verzorging van het lichaam heeft de laatste decennia een enorme vlucht genomen. Gezondheid en voeding zijn onderwerpen die actueler zijn dan ooit. 'En niet alleen bij vrouwen', vertelt Cisca. 'We krijgen ook steeds meer mannen die de conditie van hun lichaam belangrijk vinden.'

Cisca: 'Salon Consulinn is bekend om de behandelingen cryolipolyse (vet bevrozen) en onze TEI. Cryolipolyse is liposuctie zonder operatie. Tijdens de behandeling worden twee of vier speciale geleiders op een lichaamszone geplaatst en wordt met behulp van vacuümtechnologie het onderhuidse weefsel opgetild waarna met selectieve cryotechnologie het vetweefsel wordt afgekoeld. Door middel van snelle afkoeling wordt onderhuids vetweefsel afgebroken. De vetcellen in het onderhuidse weefsel bevatten veel verzadigde vetzuren en zijn daarom gevoeliger voor blootstelling aan de kou. Dankzij deze nieuwe techniek kunnen vetrolletjes op specifieke plaatsen, zoals bijvoorbeeld de buik, de benen en de taille worden aangepakt. Op plaatsen waar je met sporten en diëten niet het gewenste resultaat bereikt, kan door middel van cryolipolyse twee tot vijf centimeter vet per kuur blijvend verwijderd worden.'

De TEI is weer een totaal andere behandeling. De infraroodwarmte van onze TEI dringt diep door in de huid en zorgt ervoor dat het vet vloeibaar wordt.

Het vet verlaat het lichaam via het lymfesysteem. Door de elektrostimulatie wordt het bindweefsel versterkt en worden spie-



'We leveren kwaliteit en resultaat met passie en liefde'



ren aangespannen en getraind. De huid wordt strakker.

Met de TEI wordt onbelast sporten mogelijk. De TEI is dan ook een ideale oplossing voor als sporten niet optimaal mogelijk is door



bijvoorbeeld blessures. Door het diverse aanbod aan programma's en stimulaties is het TEI System de oplossing voor iedereen!

Sinds augustus van dit jaar hebben we onze salon uitgebreid met

schoonheidsbehandelingen. Dat is een mooie aanvulling op onze dienstverlening. Epileren/harsen, wenkbrauwen verven, of gewoon een heerlijke gezichtsbehandeling: alles is mogelijk.

Persbericht

NIEUWE WINKEL OP WINKELCENTRUM DE SCHRANS IN LEEUWARDEN IN VOORMALIGE PAND VULPUNT

RB-SHOP 5 shops in 1 winkel is op 1 Augustus geopend op de schrans 117. Naast de AH met een leuke winkel concept. 5 shops in 1 winkel waar onder rb diamond paintings met altijd meer dan 200 verschillende soorten Diamond paintings en Tools zoals opberg bakjes, pennen. De diamond painting zijn in diverse maten o.a 50x40 en 40x30 en 30x20.

ALLEEN TOP KWALITEIT MATERIALEN

Ook is de Inkt shop er nog met alle soorten inkt van de Merken Hp -Epson-Canon -Brother en compatibel van vulpunt en Second Life.

MEER PRINTEN VOOR MINDER GELD

Ook aan de leuke shop Met Parfum van La Rosa Parfum van de Tap heeft meer dan 150 Geuren op voorraad van bekende Geuren

top Kwaliteit voor super Prijs u heeft Al 30ML voor slechts €11.99 en 50 ML voor €17.99.

VERDER IN DE WINKEL VAN RB-SHOP

Mode oa. diverse soorten Tassen. sjaals. Leren Pantoffels met schapen bont lekker warm voor de winter.

Ook zit de frisdrank topper in de rb-shop met diverse soorten Frisdrank, bijvoorbeeld coca cola fanta pepsi tray €10.-

We zijn open dinsdag tm vrijdag van 9.30-17.00 uur en zaterdag van 9.00-17.30 uur. Dus kom ook naar de schrans 117 altijd leuk en elke keer een verrassing wat er in onze winkel te koop is.

WWW.RB-SHOP.NL
DE SCHRANS 117
8932 ND LEEUWARDEN
0619186120

HEROPVOERING NIEUWESTAD

De tijd staat niet stil en wat geweest is komt nooit meer terug. Het kan gewoon niet, dat is bekend, maar soms zou je best eens willen ingrijpen. Niet een beetje, maar tot in detail. Met heel veel geld en energie zou het moeten kunnen om de Nieuwestad en de belangrijke winkelstraten daaromheen helemaal terug te bouwen naar het beeld van de late jaren vijftig, vroege jaren zestig. Dat zal nog niet meevallen. Zo heb je de Achmeatoren en het nieuwe Provinsjehûs, die overal bovenuit steken, maar daar gooien we dan wel een doek overheen. De rest moet te doen zijn.

Via crowdfunding, we leven nu wel in de eenentwintigste eeuw, gaan we de benodigde miljoenen binnenslepen, want subsidie zullen we er wel niet voor krijgen. En dan kan het beginnen, het zoeken van de architecten, de bouwvakkers en de acteurs, want alles moet kloppen. In Ivoorkust hebben ze het Vaticaan nagebouwd, in Japan stukken van Amsterdam, dus geen gemor dat zoiets onmogelijk is. En daarna gaan we met elkaar lekker jaren zestigje spelen.

Door André Keikes • Foto Harrie Muis

Journalisten en

Dat journalisten wel een slokje lust(t)en, bleek al uit hun luidruchtige aanwezigheid in de hotel-restaurants Amicitia en De Klanderij. Maar ook daarbuiten werden glazen en flessen effectief gelegegd. Zo vanuit je kantoor in de binnenstad was het ook veel gemakkelijker even een kroeg of drankwinkeltje binnen te wippen dan ergens buitenaf, op een bedrijventerrein, waar Nederlandse krantenredacties in de jaren zeventig en tachtig vrijwel allemaal terechtkwamen. De drank- en rookregels waren toen ook nog niet zo streng als nu.

Wie verzadigd van bier of kleine glaasjes aan het eind van de avond in de auto wou stappen moest vooral op paaltjes en bomen letten, agenten waren er nog niet zo op gespitst. En de heren dagbladjournalisten waren natuurlijk ook nog haast onaanstastbare autoriteiten. De Rono, de Regionale Omroep Noord en Oost, was vanaf 1959 de regionale omroep voor het hele noorden en oosten van Nederland. En veel

meer dan een uurtje radio had die omroep de provincie Friesland ook niet te bieden. Omrop Fryslân werd pas eind jaren zeventig 'zelfstandig' en toen duurde het nog een hele tijd voor de programma's langer werden en er ook tv aan werd toegevoegd. Dus voor nieuws was je voor die tijd volledig aangewezen op de dagbladen.

De Leeuwarder Courant zat in een hele trits gebouwen, die tot een waar kruip-door-sluip-door-totaal waren samengevoegd. Er

waren verbindingen gemaakt die nog het meest deden denken aan zo'n bewegende slurf tussen twee treinen. Met de hoofdingang aan de Voorstreek 99, compleet met drukkerij, en achteruitgangen aan de Nieuweburen en Noorderweg. Het protestants-christelijke Friesch Dagblad resideerde heel bescheiden, maar wel in een fraai pand aan de Galileeër Kerkstraat, een wat verstopte zijstraat van de Nieuwe Oosterstraat. Daarnaast had je nog tot midden jaren zestig het rooms-katholieke Ons Noorden met een plekje aan de



Door André Keikes • Foto Historisch Centrum Leeuwarden

Waar in Leeuwarden win

Je krijgt vanzelf een band met de plek waar je woont, als je er maar steeds opnieuw rondloopt, mensen ontmoet, dingen beleeft. Je raakt ermee vergroeid en je omgeving wordt een deel van jezelf. Als de schimmelige broertjes Maarten en Vincent van Rossem dan iets lelijks zeggen over Leeuwarden, kun je je haast persoonlijk geraakt voelen. Wie denken ze wel dat ze zijn, pot-domme! Een berichtje hierover was kortgeleden dagenlang het meest gelezen item op de website van de Leeuwarder Courant. Zo gaat dat. Voor jubelende stadspromotie geldt een vergelijkbaar verhaal. Dan denk je als Leeuwarder: kijk toch eens hoe mooi onze stad gepromoot wordt. Maar schieten de gelikte-plaatjes/praatjesmakers soms niet wat te ver door?

Voor het culturele jubeljaar 2018 werd voor heel veel geld alles uit de kast getrokken om Leeuwarden en Friesland te presenteren als Europees centrum van stads- en landschapsschoon, culturele hotspot en wat niet al. De plek waar je wezen moet. Talloze brochures, flyers, foto's en filmpjes hamerden op de uniciteit van stad en land. Niet alleen toen trouwens, Visit Leeuwarden kan er nog steeds wat van, trouwens niet alleen Leeuwarden en Friesland. Alle steden, provincies en landen blijven maar tamboereren op hun vermeende uitzonderlijkheid. Haarlem pretendeert zelfs de stad te zijn 'die alles heeft', al ben ik er nooit een standbeeld van een koe tegengekomen.

Vaak gaat het bij stadspromotie over leuke winkeltjes, galerietjes, koffiezaakjes (altijd met krijtbord op de stoep), die je werkelijk in iedere stad, in om het even welk land kunt vinden. Zo meldt Visit Leeuwarden over een Prinsentuinmarkt: 'hippe, originele lifestyle producten zoals handgemaakte producten, kunst, sieraden & accessoires, mode & vintage, fair trade gifts & recycle, antiek & curiosa, woon & living en ambachtelijke lekkernijen'. Ook musea en theaters worden nooit vergeten. Doorgaans zijn het geen punten waar je als toerist van zult denken: oh, dat hebben wij bij ons niet.

Natuurlijk verschillen steden wel enigszins van elkaar en het is ook best leuk om eens elders om



Stadsfoldertje van eind jaren zestig: mooi maar eerlijk.

de hoek te kijken, maar je kunt ook overdrijven met je zelfbeeld, zoals in het Engelstalige filmpje dat Leeuwarden in 2018 via YouTube de wereld inzond. Heel even zwelt je lokale borstje van trots (oh, dat ik hier mag wonen), maar al snel zie je in dat de kwistig rondgestrooide superlatieven zo zwaar over the top zijn, dat het potsierlijk wordt. Overal groepjes breed lachende fotomodellen in verantwoorde samenstelling, overal kleurige lichtjes en niet te

dempem vrolijkheid, de muziek zwelt aan, de winkels flonkeren dat het een aard heeft en zelfs het structureel onderbetaalde horecapersoneel lijkt niets leuker te vinden dan het hele etmaal griezelig opgetogen toeristen te bedienen. De geaffecteerde Engelstalige stem geeft je de indruk dat er geen plek on the planet te vinden is die zó veel te bieden heeft als juist Leeuwarden. Nogal eens is dat in zulk soort filmpjes ook het moment waarop een

bonte luchtballon feestelijk overvaart.

Het is niet dat Leeuwarden en Friesland met zulke promotiedingen erg afwijken van andere gemeenten. Groningen meent dat er niets boven die buurstad gaat, Oldenzaal claimt dat het 'de glimlach van Twente' vertegenwoordigt en Enschede vindt die plaats een 'stad van nu'. In Almere 'kan het'. Wel ja. Nietszeggendheid is troef. En heb je

ANDRÉ KEIKES (1957)

is journalist, illustrator en beeldend kunstenaar. Hij bracht zijn vroege jeugd door aan de Nieuwestad in Leeuwarden, met opgang aan de Oude Lombardsteeg, boven de vroegere schoenwinkel van Hoogenbosch (later Dolcis en nu een deel van Van Haren). Hij werkte 35 jaar als redacteur van de Leeuwarder Courant. André's vader, H(enny) W. Keikes (1926-1985) werkte veertig jaar voor de Leeuwarder Courant, waarvan lange tijd als chef van de stadsredactie. In André's beleving als kind kende zijn vader vrijwel iedereen in Leeuwarden, getuige de talloze mensen die hij groette op straat. Hij schreef vanaf 1960 tot

medio 1972 onder de rubriekstitel 'Och heden ja!' wekelijks zijn destijds zeer geliefde krantenartikelen over oud-Leeuwarden, die later ook succesvol waren in boekvorm. Hij publiceerde verder boeken over de jeugd van Margaretha Geertruida Zelle (Mata Hari), de geschiedenis van De Harmonie en het Diaconessenhuis. Deze verhalen schreef André onder meer op basis van zijn eigen herinneringen aan die tijd, met 'Och Heden Ja' in het achterhoofd. Het manuscrypt lag geruime tijd in een la, nadat André's tweelingbroer Saco, met wie hij samen opgroeide in de beschreven periode, in 2011 plotseling overleed.

drank

Menige journalist werd niet oud, maar de krant maakte wel op een vitale manier deel uit van de samenleving

Tuinen 7 en tot 1970 het sociaal-democratische dagblad Het Vrije Volk, eerst op de Tweebaksmarkt, later aan de Nieuwestad. Zo centraal allemaal en zo dicht bij het stedelijk leven dat dat wel gepaard moest gaan met vrolijk besprenkelde en met sigaretten- en sigarenrook doortrokken ontmoetingen.

Het was een tijd waarin practical jokes nog mogelijk waren zonder dat er meteen hysterisch gereageerd werd, maar ook van een op de kop getikte journalistenkoets met knol ervoor, autopuzzelritten door de provincie met tot in de kleine uurtjes durende nazit, waarvoor de kennis al was opgedaan bij andere nazitten, niet per se voorafgegaan door iets anders, ontvangsten van hoge gasten met nazit, van minder hoge gasten

met nazit, een jaarlijks Persbal, feitelijk één grote nazit al vanaf het openingsmoment en zelfs een Amicitia Memorial Dinner, een herinneringsmoment ter nagedachtenis aan het fraaie hotelrestaurant, waar je zo lekker kon nazitten onder het genot van een goed glas of meer.

Natuurlijk werd er ook wel wat bij gegeten en gerookt. En je hoorde nog eens wat van andere gasten in het hotel-restaurant. Zo baande het lokale en regionale nieuws zich een weg door het Leeuwarden van de jaren vijftig en zestig. Vrijer, veel minder gestructureerd, maar niet in alles slechter. Misschien voelden journalisten van die tijd wel veel beter aan wat er leefde onder de mensen dan hun latere collega's. Of al die benevelde gezelligheid

goed was voor de gezondheid van de deelnemers is beslist een vraag, menige journalist werd niet oud, maar de krant maakte wel op een vitale manier deel uit van de samenleving.

Wat een verschil met nu. Ons Noorden en Het Vrije Volk bestaan al lang niet meer, de verzuiling liep ten einde, en de overblijvende dagbladen verloren hun monopolie aan televisie en internet. Ze kampen met een alarmerende terugloop van het aantal lezers en adverteerders. Bovendien hebben de kranten zich niet alleen hier teruggetrokken in tamelijk ver uit het centrum staande, anonieme gebouwen. Maar heel soms keren kranten terug naar de plekken waar de mensen zijn, zoals NRC Handelsblad naar het Rokin in Amsterdam.

Het journalistieke vak werd door de, natuurlijk als 'onvermijdelijk' verkochte, professionalisering aanzienlijk ambtelijker en bureaucratischer. De nieuwsgierige jongen die overal zijn gezicht liet zien, de mensen kende, geruchten oppikte, maar ook zijn erva- ren oudere collega's kregen te maken met absoluut niet bij dat vak passende inperkingen. Journalisten werden in toenemende mate doorsnee werknemers met een nette opleiding, stagepleken, functioneringsgesprekken, maar ook ondergeschiktheid aan marketingafdelingen en de directie, terwijl de hoofdredacteurs van destijds hun eigen onafhankelijke koers konden varen onder het motto 'ieder zijn vak'.

Hoe de winkels met wijn, likeuren en gedistilleerd zich na de

verdwijning en terugtrekking van de krantenmensen staande hebben weten te houden, blijft een raadsel. Boomsma's kleine drankwinkeltje op de Nieuwestad 40, toen naast de Leeuwarder Bioscoop, later opgenomen in het Cinema-complex, dus niet ver van de redactie van Het Vrije Volk (op 54), zag er altijd al erg gesloten uit, maar de daadwerkelijke sluiting kwam pas later. Op Voorstreek 112, dus recht tegenover de LC, zat wijnhandel en slijterij R. van der Heide. Veel etalage, maar ook hier was van buiten niet te zien wat er binnen allemaal gebeurde. Flessen Bols rolde men er geroutineerd in een vloei- papier- tje, om ze zo in een jaszak te laten verdwijnen. Ook op de Eewal zat een slijterij, Steenhuizen, en op de Wortelhaven, Piersma. Een route die menig LC-journalist geregeld gelopen moet hebben vanaf de Voorstreek richting Oranje Bierhuis.

Ja, als je het eenmaal weet, zie je gemakkelijk de verbanden van het na-oorlogse journalistieke Leeuwarden.

Winkelen de fotomodellen?

als gemeente helemaal niets te bieden – je ziet de radeloze ambtenaren al voor je en wil echt geen bedrijf zich bij je vestigen, dan begin je gewoon over ruimte in overvloed.

Citymarketing is vooral een verdienmodel voor citymarketeers. Een te mooie voorstelling van zaken kan toeristen die als gevolg van zulke opgepompte en gepimpte beelden deze kant op komen echter alleen maar teleurstellen. Sinds de democratisering van de fotosoftware, bewerken lokale fotografen hun plaatjes graag net zo lang tot elk naargeestig straatje en afgeleefd hoekje een 'droomplek' is geworden, wat in het echte leven natuurlijk niet het geval is, omdat de vuilcontainers net omgedonderd zijn of de stoep geblokkeerd wordt door busjes van bouwbedrijven of leveranciers. Ook doet de verlichting het wel eens niet, liggen er stapels neergekwakte barrels van fietsen of lopen er, zacht gezegd, nogal wat niet-fotomodellen om je heen.

Soms gromt de bediening van een koffiezaak, ook wel eens sta je te wachten voor een kassa in een winkel en merkt niemand je aanwezigheid op, een andere

Een te mooie voorstelling van zaken kan toeristen die als gevolg van zulke opgepompte en gepimpte beelden deze kant op komen echter alleen maar teleurstellen

keer is de plaatselijke culturele agenda wel erg schamel. Dat kan allemaal gebeuren, geeft niets, maar wel als het je zo compleet anders is voorgespiegeld. Dan ligt levenslange frustratie op de loer. Misschien dat de broertjes van Rossem hier ooit eens zoiets hebben meegemaakt en bleek bij aankomst het zwemparadijs gesloten.

Het meer in documentaire stijl uitvoeren van brochures, foto's en filmpjes – aantrekkelijk maar eerlijk – geeft een realistischer beeld en zal dus ook niet snel leiden tot ergernis bij mensen die bijvoorbeeld een speciale markt hadden willen bezoeken, maar die niet aantreffen omdat het die dag wat harder waaide dan normaal. De in theorie jaarlijkse Cuperusmarkt, de septembermarkt met antiquarische boeken op de Lange Pijp bijvoorbeeld, waarvan je (ook buiten coronatijden) nooit zeker kunt zijn of die nu wel of niet doorgaat.

En dan hebben we dus nog de stadsslogans. Leeuwarden won in 2007 ondanks 73 mededingers de hoofdprijs van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten met 'Kijk, dat is 't mooie van Leeuwarden'. Alsnog proficiat, maar wat heb je eraan?

Stadsslogans lijden onder hetzelfde als waar alle slogans aan lijden: ze keren zich vroeg of laat tegen je. Je benoemt iets als extra goed of aantrekkelijk, en je krijgt hem bij de geringste misstap of fout als een boemerang terug: Nou zeg, dat is dan zeker het

mooie van Leeuwarden. Of: Wat een ouwe troep en dat durft zich een stad van nu te noemen'.

Ooit waren reclame en public relations de manier om de mensen die nog niet zo veel gewend waren te overtuigen van de noodzaak iets te kopen of ergens naartoe te gaan. Na decennia van weinig subtiele reclamebombardementen, worden we nu op minder zichtbare, digitale manieren begoocheld. Met slogans en beelden van winkellende of feestende fotomodellen heeft dat niets meer te maken.

BOEKHOUDER VOOR ZZP-ERS, STARTERS EN EENMANSZAKEN

Een belangrijke taak van een ondernemer is om overzicht te houden. Dat geldt ook voor de financiën. Toch ontbreekt het de gemiddelde ondernemer aan de juiste informatie en beschikbare tijd om de administratie juist uit te voeren.

Borger Administratieve Dienstverlening kan u hierbij van dienst zijn met bijvoorbeeld de onderstaande werkzaamheden:

• debiteurenadministratie • crediteurenadministratie • verwerken van bank- afschriften • verwerken van het kasboek • verzorgen van de aangifte omzetbelasting • urenadministratie

personeel • salarisadministratie • controle op de door uzelf verzorgde boekhouding • het wegwerken van achterstanden in de boekhouding • overige algemene werkzaamheden, zoals het maken van offertes etc.

Indien u dat wenst kunnen bovengaande werkzaamheden ook bij u op locatie worden uitgevoerd.

KUNT U, ALS BEDRIJF, WEL EENS WAT HULP GEBRUIKEN? TIJDELIJK EEN ADMINISTRATEUR NODIG? OOK DAN KUNT U BIJ ONS TERECHT.



www.borgeradministratie.nl
06 22 26 09 21

Door Aly van der Mark • Foto's Simon van der Woude

Leeuwarden krijgt meer en gezonder groen met I-Tree

De Groene Pluim van de Stichting Bomenridders was dit jaar voor Nico Kelderhuis, senior beheerder Groen en Spelen bij de gemeente Leeuwarden. De Groene Pluim is een aanmoedigingsprijs voor mensen die zich inzetten voor bomen en ander groen in Leeuwarden. Volgens de stichting laat Kelderhuis een frisse wind door de groenburelen op het stadskantoor waaien. Hij probeert daadwerkelijk mensen bewuster te maken van de waarde van het groen.

Dat Kelderhuis als gemeenteambtenaar de Groene Pluim heeft gekregen is opvallend. In het verleden stonden de Bomenridders nog wel eens lijnrecht tegenover de gemeente, hij zal dan ook verrast zijn door deze onderscheiding: ‘Ik was zeker verrast en zag het niet aankomen. Maar vooral ben ik erg vereerd met deze pluim. Ikzelf, en met mij heel veel collega's bij de gemeente, ben niet in het groene vakgebied gaan studeren en werken om het houthok maar zo vol mogelijk te krijgen en bomen te kappen. We willen juist veel en gezonder groen in de gemeente. Onze overtuiging is dat groen kan bijdragen aan het oplossen van veel problemen. Van wateroverlast, uit de lucht halen van schadelijke stoffen tot schaduw geven en meer biodiversiteit. Het is mooi dat de Bomenridders dit ook zien en dit zo waarderen. Het is voor mij ook een aanmoediging om zo door te gaan en ik ben echt dankbaar voor die waardering.’

De gemeente is op allerlei terreinen bezig met verantwoord groenbeheer en niet alles zal direct zichtbaar zijn voor de bewoners, zoals in de Prinsentuin en op de Huizumer Begraafplaats.

Hier liggen bijvoorbeeld paden van Xiriton, een natuurlijk en volledig recyclebaar bouw materiaal dat is ontwikkeld door Frank Bucher uit Stiens. De basis van Xiriton is olifantsgras, een metershoog rietgras dat je na één keer planten twintig jaar kunt oogsten. Olifantsgras neemt in vergelijking met andere planten zeer veel CO2 op uit de lucht. Dit door de plant opgenomen CO2 wordt in Xiriton opgeslagen.

Een ander begrip dat hoog op de gemeentelijst staat is I-Tree (jammer dat er geen Nederlandse benaming voor is), wat wordt daaronder verstaan? Kelderhuis: ‘Groen, en zeker bomen, levert ons ecosysteemdiensten. Dat zijn eigenlijk een soort opbrengsten die groen ons geeft zonder dat we daar extra moeite voor moeten doen. Behalve zorgen voor een goede plek om te groeien. In totaal zijn er 18 ecosysteemdiensten die door groen geleverd worden. Daarbij kun je denken aan bijvoorbeeld het leveren van voedsel, zoals noten en fruit, maar ook zaken als windkering en zonwering, tegengaan van erosie, het bieden van recreatiemogelijkheden, verhogen van concentratie. We voelen ons vaak beter in een groene leefom-



Nico Kelderhuis

Onze overtuiging is dat groen kan bijdragen aan het oplossen van veel problemen

geving, hebben minder stress en kinderen kunnen zich beter concentreren dankzij groen.’

Tot een aantal jaren terug wisten we wel dat groen en bomen veel voordelen hadden, maar konden we dit nooit concreet inzichtelijk maken. Er is nu een methode ontwikkeld, genaamd I-Tree, waarmee we deze ecosysteemdiensten meetbaar kunnen maken. Dit is ontstaan in Amerika en Engeland en sinds kort vertaald naar de Nederlandse omstandigheden. Voor drie van de

18 ecosysteemdiensten is dit nu concreet gemaakt en kunnen we de voordelen uitdrukken in euro's en kilo's. De komende jaren wordt dit ook voor de andere ecosysteemdiensten gedaan. Alleen zitten daar complexe onderdelen bij die lastiger te berekenen zijn. Wat het meest interessant zal worden, is de invloed van groen op onze gezondheid. Vooral op psychisch gerelateerde onderwerpen, stress en daaruit volgende aandoeningen is het belangrijk om meetbaar te maken wat groen hierin doet.’

In Nederland kunnen nu de volgende ecosysteemdiensten uitgerekend worden in I-Tree bij bomen:

- Koolstofvastlegging van de bomen (CO2 vastlegging per jaar, CO2 vastlegging in totaal van afgelopen jaren tot nu)
- Reinigend vermogen (afvang van luchtverontreiniging per jaar, koolmonoxide, fijnstof, ozon, stikstofdioxide, zwaveldioxide)
- Waterberging (afvang van water per jaar)



Groen heel gericht inzetten om te helpen bij het oplossen van problemen



Kelderhuis: 'Hiermee kunnen we uitrekenen hoeveel euro's er nodig zijn om de schade als gevolg van milieuvuiling te herstellen. In Leeuwarden hebben we dit voor alle bomen in de hele gemeente op wijkniveau uitgerekend. Je ziet in gebieden als rond het Leeuwarder bos, Kleine en Grote Wielen en rond Earnewâld dat bomen de meeste baten geven. In buitengebieden en industrieterreinen waar weinig bomen staan zijn die baten logischerwijs weer laag.'

'Elke boomsoort heeft unieke eigenschappen. De ene soort bindt meer schadelijke stoffen, de andere koelt de omgeving meer of vangt meer water op en weer een andere biedt veel biodiversiteit. Zo kun je elke boomsoort een score geven, bijvoorbeeld 4 punten voor waterberging, 2 voor koelend vermogen en zo voort. Twee afgestudeerden hebben alle bomen op gemeentegrond in Leeuwarden geanalyseerd en een score aan de bomen gehan-

gen. We weten nu bijvoorbeeld hoeveel het bomenbestand in een wijk bijdraagt aan hittestress, binding fijnstof, wateropvang en biodiversiteit.'

Wat kunnen we hier nou mee?
'We kunnen nu groen heel gericht gaan inzetten om te helpen bij het oplossen van problemen. Op de Friese klimaatatlas zie je bijvoorbeeld dat het ergens rond een plek dusdanig heet is dat dit negatieve gezondheidseffecten heeft. Dit is extra problematisch op plekken waar kwetsbare mensen wonen, zoals verpleeghuizen. Dan loont het om bomen te gaan planten die hoog scoren in het afkoelen. Of we hebben ergens relatief veel schadelijke stoffen, daar kunnen we boomsoorten toepassen om die stoffen af te vangen.'

De komende jaren gaan we dit verder uitrollen om groen niet alleen mooi te laten zijn, maar ook te laten bijdragen aan een optimale leefomgeving voor alle inwoners.'

Groen draagt bij aan een optimale leefomgeving voor alle inwoners



Wethouder Bert Wassink overhandigt een prijs aan een deelnemer van de verkiezing mooiste boom van Leeuwarden

Door Andries Veldman • Foto: Simon van der Woude

'DIT VLEES SPREEKT VOOR ZICHZELF'



'Ik kan prediken zoveel ik wil, maar dit product spreekt voor zichzelf. Harrie Wildeboer introduceerde onlangs een nieuw winkelconcept. Vanuit een grote hal aan de Archimedesweg op bedrijventerrein De Zwette verkoopt Wildeboer zijn vlees zonder poespas. In de koelvitruines liggen de vleesstukken voor het oprapen: ribeye, rumpsteak, French rack, biefstuk en T-bone steak. Alles tegen concurrerende prijzen.

'HARRIE'S VLEES IS KWALITEIT EN PRIJSBEWUST'

Op de zaterdag van de opening loopt het nog niet echt storm. Mondjesmaat steken de kopers hun hoofd om de hoek van de deur van de grote hal. Op enige afstand van de deur staan twee langwerpige vitrines opgesteld. Langs de wand staat de koelcel. Wildeboer zelf zit buiten aan een biertafel en vertelt: 'Dit is het beste rosé kalfsvlees van Nederland, alleen weten de Nederlanders dit nog niet.' Ze moeten een beetje worden opgevoed. 'Dit vlees is nu beschikbaar vanwege de coronacrisis. Want je weet toch wel dat het beste van het beste in de regel naar het buitenland verdwijnt?' We exporteren al jaren onze heerlijke echte boter en eten zelf margarine. Nou dan. 'Precies. Zo zit het', aldus de spraakwaterval, gestoken in slagersuniform en voorzien van das.

Ondanks de wat tegenvallende belangstelling heeft Harrie Wildeboer (Harrie's Vlees) schik in zijn nieuwe onderneming. 'We zijn in Hoogeveen begonnen en daar loopt de verkoop heel goed. Hier is het nog wat wennen, dat kan komen door de afgelegen locatie.' De slager verwacht dat de run op zijn producten niet lang meer op zich zal laten wachten, want zeg nou zelf, kijk eens naar die kiloprijzen.

Harrie's Vlees rekent 16 euro per kilo voor ribeye en 16,50 euro per kilo voor T-bone steak. 'Dit gaat lopen, dat spreekt voor zich.'

Dat de wereldorde wankelt heeft geleid tot verhoogde activiteit bij Wildeboer. 'De prijs is ingestort en dat zorgt ervoor dat we met hoogwaardig Nederlands vlees zitten. Het is een prachtig product dat we onder onze neus hebben liggen, maar je moet het wel zien.' De coronacrisis brengt ook nog een portie milieubewustzijn met zich mee. Wildeboer: 'Al die grote stoomboten die over de oceanen varen met onder andere ons vlees, wat dat al niet kost.' Dat hieraan niet eerder is gedacht. Eigenlijk heeft hij de pest in over de supermarkten die met grote reclames slechtere producten aan de man brengen. 'Waarom die prijs daar zo laag is? Daar verkopen ze tien jaar oude koeien. Als je die oude koe het laatste jaar vrij laat los lopen, dan plakken ze er het etiket biologisch op. En de consument pikt het allemaal maar.'

Nee, dan het vlees van Harrie's Vlees. 'Dat is allemaal mooi opgemest in keurige stallen. Fijn vlees onder toezicht groot geworden. We moeten eens af van dat negatieve beeld dat koetjes de wagens in worden geslagen. Dit is eerlijk vlees zonder medicijnen en toevoegingen. Dit vlees loopt niet buiten, maar zit mooi binnen in hokjes.'

HARRIE'S VLEES IS IEDERE ZATERDAG GEOPEND VAN 9.00 TOT 14.00 UUR.
ADRES: ARCHIMEDESWEG 20 LEEUWARDEN.



Computersystemen 2000

Uw Partner Voor Automatisering voor particulier & bedrijf

058 213 40 50



058 213 40 50

Computers & randapparatuur

Notebook & accessoires

Computer & notebook reparatie & onderhoud



- Laat uw pc volledig op maat bouwen
- Keuze uit talloze combinaties
- Updaten & upgraden altijd mogelijk
- Ruime keuze uit TFT beeldschermen
- Ruime keuze van accessoires
- Snelle levering
- Installatie bij u thuis of op het bedrijf
- Kwaliteits onderdelen

- Kwaliteit notebooks
- Betaalbare instapmodellen
- Elke maand nieuw aanbod
- Snelle garantie procedures
- Snelle levering
- Bestanden overzetten
- Handige accessoires
- Installatie bij u thuis

- Reparatie pc's
- Reparatie notebooks
- Bijna alle merken
- Verwijderen van virussen
- Installatie software
- Opschonen data
- Installatie draadloosinternet
- Installatie op locatie

Engelsestraat 55a, Leeuwarden

WWW.CS2000.NL



Waar staan we voor?

- Ervaren welbevinden van de bewoners staat voor ons als een huis.
- Kleinschalig wonen voor mensen met dementie.
- Midden in de samenleving.
- Leven zoveel mogelijk als thuis.
- De inrichting in het Zorghuis is warm, kleurrijk, thuis en herkenbaar.
- Leefgroep van 7/8 bewoners.
- Samen met de bewoners het huishouden doen: eten bereiden, boodschappen halen, koffiedrinken, kletsen of even luisteren, krant lezen, een activiteit samendoen, actief of passief meedoen aan de gewone dingen in het huishouden.
- Huisdieren zijn welkom.



Leven als thuis

www.zorghuizennoordnederland.nl

Onze website geeft u een indruk wat Zorghuizen NoordNederland voor u kan betekenen.



U bent van harte uitgenodigd om contact met ons op te nemen.

Zorghuis Leeuwarden
Noordvliet 441 8921 HH Leeuwarden
Willy Mellema - Zorghuis Coach
w.mellema@mailznn.nl | 06-5211163

Zorghuis Wollega
Lenna complex
Steenwijkerweg 52 8471 LC Wollega
Corrie Kooi - Zorghuis Coach
c.kooi@mailznn.nl | 06-51925875



MILIEUSTRAT & CONTAINERVERHUUR

Voor bedrijf en particulier

- ➔ Bestel je container direct online
- ➔ Levering binnen 1 dag
- ➔ Gratis transport & ophaalservice
- ➔ De nummer 1 van Leeuwarden



058 213 1018

WWW.LEEUWARDEN-RECYCLING.NL



Als sterven dichtbij komt

Vrijwilligers Palliatieve
Terminal Zorg

Noordwest-Friesland

De VPTZ Noordwest Friesland vraagt VRIJWILLIGERS voor overdag en vooral 's nachts in de thuissituatie, die 'ER ZIJN' voor mensen in de laatste levensfase.

'ER ZIJN' betekent, tijd hebben om aandacht te geven. Rust, ondersteuning, zorg en nabijheid bieden aan de cliënt, familie en mantelzorger.

Ben je op zoek naar zinvol vrijwilligerswerk en heb je ruimte en tijd voor de ander? Bel dan naar 06 - 51 49 09 58 om je aan te melden of mail naar erzijn@vptznwfriesland.nl

KIJK VOOR VERDERE INFORMATIE OP
WWW.VPTZNWFRIESLAND.NL





DE PANDA-AFBEELDINGEN ZIJN BESCHIKBAAR GESTELD
VOOR DIT PROJECT DOOR KUNST COLLECTIEF DE RODE
HAND. WWW.DERODEHAND.COM

Panda's voor Pinkribbon

Mijn naam is Magda van Seijen. Het is eind januari 2015. Zoals gewoonlijk controleer ik mijn borsten op knobbeltjes. Deze ochtend voelde ik iets wat er niet thuis hoorde: een knobbeltje. Het was een enorme schok en ik spoedde mij naar de huisarts die mij doorverwees naar het MCL afdeling mammapolie waar ik enorm goed ben opgevangen.

Na vele onderzoeken werd borstkanker geconstateerd. Direct begin maart 2015 kreeg ik een borstbesparende operatie die goed is verlopen. Echter, na de operatie kreeg ik zestien bestralingen en zes chemo's. Bij de chemo's werd ik kaal en heb direct mijn overige haar laten verwijderen. Als vrouw maakt dit een enorme impact op je.

lichaam te reinigen en goed gaan eten, dat is erg belangrijk om weerstand op te bouwen. Na het ontbijt probeer je je te ontspannen bijvoorbeeld om yoga thuis te gaan doen, Elke dag een vaste ritme, dat is erg belangrijk. Geloof in jezelf vergroot je energieveld. Ik ga sinds 2015 vrijwel elke avond wandelen voor het slapen gaan. Ontspannen en m'n hoofd leegmaken.

In de opeenvolgende periode ben ik veel water en thee gaan drinken om het

Door de Borstkanker Organisatie Pinkribbon – www.pinkribbon.nl – is in Neder-



Geloof in jezelf vergroot je energieveld

land een door Pinkribbon gefinancierd wetenschappelijk onderzoek gedaan naar borstkanker. Hieruit blijkt dat één op de zeven vrouwen borstkanker krijgt. In 2019 waren dat er ruim 17.181 diagnoses.

Nu is het voor mij tijd om iets te gaan doen voor de organisatie Pinkribbon en KWF.

Wij (mijn dochter en ik) hebben een project opgezet met 10 verschillende pandakaarten formaat 21 x 21 cm (deze worden in mapjes van 5 aangeboden) voor de prijs van 6,95 euro per mapje, waarvan 2,50 euro naar Pinkribbon/KWF gaat. WWW.KWF.NL



HOE KUNT U BESTELLEN?

PER EMAIL : PANDAKAARTEN@OUTLOOK.COM, MET VERMELDING VAN UW NAAM, ADRES, POSTCODE EN WOONPLAATS EN HOEVEEL MAPJES U WENST TE ONTVANGEN. WIJ ZORGEN ERVOOR DAT DE KAARTEN BIJ U WORDEN BEZORGD.

birwa tours
Damwâld

C. Veenlandstrjitte 100 A, 9104 BN Damwâld

Voor meer informatie of
boekingen:
0511 42 41 35

info@birwa.nl www.birwa.nl

Ons actuele aanbod:

Prijs p.p.

Museum Broekerveiling

woensdag 28 oktober € 80

Inclusief: 2 x koffie/thee met appelgebak, rondvaart, Langedijker Lunch, veiling, 1 x koffie/thee met wat lekkers, 3-gangendiner inclusief consumptie

'Wintersafari' Otterlo

woensdag 18 november € 80

Inclusief: 2 x koffie/thee met gebak, rondrit met gids, diner inclusief dessert en consumptie, rondrit met Veluwe Express, 1 x koffie/thee met cake

Rondvaart met mini-kerstmarkt

dinsdag 8 december € 80

Inclusief: 2 x koffie/thee met gebak, 3-uur durende rondvaart met aan boord een minikerstmarkt, stamppotdiner inclusief dessert en consumptie, 1 x koffie/thee met cake

Orchideeënhoeve 'Winterdroom'

dinsdag 22 december € 80

Inclusief: Kerstdiner inclusief consumptie en dessert, entree Orchideeënhoeve, 2 x koffie/thee met wat lekkers, presentje

Kijk voor meer informatie, reisomschrijvingen
en toelichting COVID19-maatregelen op www.birwa.nl



RB-Shop

De Schrans 117 Leeuwarden Naast de AH
Open Dinsdag t/m Zaterdag 9.30-17.00 uur

**Diamond Paintings altijd Meer dan 200 verschillende
Maat 50x40 €15.- pst. en 2 voor €25.-**

Maat 40x30 actie €10.- (Maand oktober)

**Inkt shop o.a
HP-Epson-Brother-Canon**

**La Rosa parfum van de Tap
Meer dan 200 verschillende Bekende Geuren**

30 ML €11.99

50 ML €17.99

100 ML €34.99

Door Andries Veldman

GOEDE JOURNALISTIEK

Het merkwaardigste bij overnames van mediabedrijven is dat het bijna nooit gaat over de inhoud, de journalistiek. Ook nu bij de voorgenomen overname van de noordelijke uitgever NDC Mediagroep (Leeuwarder Courant, Dagblad van het Noorden en Friesch Dagblad) door het Vlaamse Mediahuis (in Nederland eigenaar van: NRC, nrc.next, De Telegraaf, Metro, Noordhollands Dagblad, Gooi- en Eemlander, Limburgs Dagblad) staat de core business, de journalistiek, nauwelijks ter discussie. Dat is natuurlijk niet zo heel vreemd wanneer de artikelen die over de overname verschijnen door de eigen journalisten worden geschreven. Zij gaan ervan uit dat alles bij het oude blijft, dat hopen ze tenminste. Wishful thinking voert de boventoon. Men vindt bevestiging in de opvattingen van Marcel Broersma, hoogleraar Media en Journalistieke Cultuur en schrijver van het jubileumboek over 250 jaar Leeuwarder Courant (Beschaafde vooruitgang, de wereld van de Leeuwarder Courant 1752-2002). Maar is het wel zo slim om journalistiek alles bij het oude te laten, nu aantoonbaar ook dit deel van de onderneming niet heeft bijgedragen aan herstel en vertrouwen?

Het is jammer dat deskundige Broersma niet wat verder aan de tand is gevoeld, want in De Groene Amsterdammer kwam hij in 2012 met zeer behartigenswaardige teksten. Volgens Broersma behoeft de journalistiek een kritische zelfreflectie; ze is haar monopolie kwijt. Het publiek slikt wat de verslaggever zegt niet meer voor zoete koek en sprokkelt op internet zijn eigen waarheid

bij elkaar. De woorden van Broersma zijn acht jaar later actueler dan ooit en dit gegeven stelt de nieuwe eigenaar Mediahuis voor nog onopgeloste problemen.

Mediahuis, zo lezen we, wil vooral fors inzetten op internet. De vraag is: wie gaat hierbij helpen? Wie de activiteiten van de noordelijke uitgever NDC op dit terrein beziet, wordt hier niet vrolijk van. Sinds 1994 beschikt Nederland over het internet

en in al die tijd is de uitgever op dit terrein allerm minst succesvol gebleken. Men, niet alleen NDC, experimenteert maar raak. De eerste tien jaar werd internet weggezet als iets wat zou overwaaien. Met dedain werd er over het nieuwe medium gesproken. De liefhebber op de redactie die zich over dit fenomeen boog, werd in het rommelhok opgeborgen en met de nek aangekeken. Miljoenen werden verkwist. Bij uitgever Perscombinatie (destijds: Volkskrant,

Trouw en het Parool) wenst men niet meer herinnerd te worden aan het drama rond het internetproject PIM (PCM Interactieve Media). Onder leiding van Peter van Dijk, oud-hoofdredacteur van het AD, werden er tientallen miljoenen verspeeld.

Al die tijd hebben deze mediabedrijven kansen gemist om klanten en ondernemers aan zich te binden door het ontwikkelen van specifieke internetplatformen voor journalistiek interessante facetten van bijvoorbeeld thema's als sport, geschiedenis, consumenten- en ombudszaken. Inspanningen die ertoe hadden kunnen bijdragen de journalistieke kwaliteit te schragen. Op het portaal De Krant van Toen van de Leeuwarder Courant, in samenwerking ontwikkeld met geschiedenisinstituut Tresoar, en met forse subsidies ondersteund, is nimmer een commerciële component losgelaten. Zo werden er meerdere kansen gemist. De Friese Pers, voorloper van NDC, liet Bob Crébas uit Emmeloord, de bedenker van Marktplaats,




BESTEL
TICKETS
ONLINE

Henk Helmantel

Meesterschilder

3 OKTOBER 2020 T/M 7 MAART 2021 | DRENTSMUSEUM.NL



VERDIENT MEER MOED

voor de deur staan. De directie doorzag het belang van zijn aanbod niet. Crébas, later multimiljonair door verkoop van zijn handelswebsite aan het Amerikaanse eBay (voor 224 miljoen euro), was in de Sixmastraat niet eens welkom voor een bakje koffie. Hij paste er dan ook voor om zijn autobiografie Iedere dag vrij! te laten uitgeven bij de Friese uitgeverij.

We keren even terug naar Broersma, want wie kan het beter vertellen dan een hoogleraar die ooit verslaggever was bij de Leeuwarder Courant? De bundel Rethinking Journalism van Marcel Broersma bevat een boodschap die veel journalisten liever niet horen: de journalistiek moet onder ogen zien dat de wereld waarin zij functioneert fundamenteel is veranderd. Aanpassing is noodzakelijk om relevant te blijven. Broersma zegt: 'Dan zegt de branche: als we nu maar een beter businessmodel vinden, of beter leren omgaan met internet of als we het financieringsprobleem nu maar oplossen, dan komt het wel goed. Maar het probleem is fundamenteeler dan vaak wordt aangenomen. Want er is een crisis aan gekoppeld die veel minder aandacht krijgt: een crisis van legitimiteit. Dat is onder journalisten een veel minder populair onderwerp.' En, zegt Broersma: 'Het gezag van journalisten bladdert zienderogen af. De journalistiek boet in aan relevantie. Haar traditionele manier van werken is een sta-in-de-weg geworden.'

Wie de krant van vrijdag 18 september openslaat, wordt geconfronteerd met maar liefst drie pagina's over het koninklijk bezoek aan het zuidoosten van Friesland. Alle prominenten trekken voorbij. Kosten noch moeite worden gespaard om hun schreden te volgen. De bijgeleverde teksten zijn journalistiek gezien van nul en generlei waarde, want ons staatshoofd heeft niks nieuws gezegd, noch nieuwe inzichten tentoongespreid. Het blijft, het kan ook niet anders vanwege zijn staatsrechtelijke rol, bij het uitdelen van obligate complimenten. De koning zit zozeggd gemuilkorfd in zijn gouden kooi. Wat het idee achter de brede belangstelling voor het bezoek van het staatshoofd (de regionale omroep maakt het in verhouding nog bonter) is, wordt niet geheel duidelijk.

Je vraagt je onwillekeurig af: wat zou Gert Ysebaert hier nou van vinden? De topman van Mediahuis heeft zich misschien op de hoogte gesteld van de Friese geschiedenis en zal, evenals vele Friezen, deze verering van de monarchie met moeite kunnen begrijpen. Zo zullen er meer journalistieke

WAAR GING HET MIS MET DE CASHCOW FRIESE PERS?

Dat heeft vooral te maken met een andere opvatting van bedrijfseconomie. Het model dat jarenlang hoogtij vierde bij de productie van een balpen is losgelaten. Voorheen leerde je dat de kostprijs van een pen wordt bepaald door de grondstof, productiekosten, opslag, vervoer en een beetje winst. Dat model is vervangen door: wat een gek ervoor geeft. De vraagprijs heeft zich totaal losgezongen van de productieprijs. Bij mediabedrijven is dat niet veel anders. Hier werd een min of meer ideële eigenaar geruisloos vervangen door op eigen belang gerichte bestuurders die het bedrijf zagen als vehikel om te scoren. Journalist Joost Ramaer beschrijft in de Geldpers – De teloorgang van het mediaconcern Perscombinatie, hoe na zestig jaar idealisme een van 's lands grootste uitgeverijen uitgeleverd werd aan de Britse investeerder Apax. Enkele jaren later was Perscombinatie ruim 100 miljoen armer en 300 miljoen aan schulden rijker. Er was binnen het concern slechts één journalist die vraagtekens bij de overname stelde. Ook bij NDC, de erfopvolger van de Friese Pers, vlogen de miljoenen het raam uit richting particulieren die vooral aan zichzelf dachten.

keuzes zijn die vraagtekens bij de Belgen zullen oproepen. Bijvoorbeeld over het karge gebruik van de Friese taal in de krant.

Titels blijven bestaan en houden hun uitstraling, zo blijkt uit eerdere overnames door Mediahuis. Maar in journalistiek opzicht zal er toch wel stevig aan de boom moeten worden geschud? Want waar de krant zich na het opkomend fenomeen internet voornam om zichzelf opnieuw uit te vinden, blijkt dit in de praktijk slechts beperkt te zijn gebleven tot het randgebeuren: verschijnings-tijdstip, kleiner formaat en spelerei op het internet. Over het opnieuw veroveren van gezag en het ter discussie stellen van de respectloze behandeling van media door overheden door traineren, zich onbereikbaar te houden en mystificatie, blijft het muisstil. Men laat zich moeiteloos van het bord spelen, waarbij de keuze om lezers naar de mond te praten niet helpt.

Het zou toch niet al te veel moeite moeten kosten om bestuurders van overheden op hun vestje te spuwen dat zij, om eens een gewichtig woord te gebruiken, de democratie geen dienst bewijzen zoals zij nu opereren. In Friesland kraken veel gemeenten in hun voegen. Op diverse terreinen is de stormbal gehesen. Maar daar waar openheid en transparantie over de bestuurlijke gang van zaken met de mond worden beleden, halen deze bestuurders het liefst zo snel mogelijk de ophaalbrug omhoog om zich te verschansen achter hun pr-medewerkers, woordvoerders en spindoctors, die met loze teksten het veld in worden gestuurd. Het zou in Friesland allang een gezamenlijke streven van hoofdredacteuren hebben moeten zijn om deze wanorde aan de kaak te stellen. Dat een dergelijke actie uitblijft zegt iets over de hedendaagse krantenleiders. De angst voor echte verandering binnen media is groot en de verantwoordelijke politieke bestuurders hierop aanspreken is nog gro-

ter. Conservatieve krachten voeren er de boventoon. Goede journalistiek verdient meer moed.

In de afgelopen tien jaar is uitgever NDC Mediagroep door diepe dalen gegaan. Het ene rampopperhoofd volgde het andere op. We herinneren ons nog de flamboyante Jan de Roos, die zich in gedachten al als topman zag van het gefuseerde Perscombinatie (de Volkskrant, Trouw en Het Parool) en NDC. Het feest ging niet door.

Journalistiek zal er toch wel stevig aan de boom moeten worden geschud

Met letterlijk klamme handen stond hij op 27 mei 2010 op het podium in het atrium van de Leeuwarder Courant om de nieuwe Manroland drukpers van Duits-Zwitsers fabricaat (investering 32 miljoen euro) in te luiden. Nog geen week later blies hij, tot verbazing van velen, de aftocht. Vervolgens zou hoofdredacteur Hans Snijder het medicijn toedienen om de krant via het internet een stevige partij mee te laten blazen. Bij de regionale Omrop Fryslân werd op de dag van Snijders' benoeming gebak uitgedeeld, zo blij was men van hem af te zijn. Snijder slaagde niet in zijn missie. Aan welk rampopperhoofd wil men aan de Sixmastraat ook liever niet meer herinnerd worden? Geert-Jan van der Snoek trad aan als eerste man bij de noordelijke uitgever en gaf als oud-marineman zijn visie in maritieme termen. In een interview zei hij: het schip vertrekt klokke acht. Wie te laat is, vaart niet mee. Of er voldoende meel aan boord is, zien we wel op open zee. Stipt op tijd klinkt de scheepstoeter en dan gaan de trossen los. Zin in, hoorde je hem denken. Enige tijd later was Van der Snoek vertrokken naar de Telegraaf, en even daarna was het geheel exit uit krantenland. Moeten we het nog over Gert-Jan Oelderik en Hans Voorn hebben?

Eric van Veenstra, voormalig interim-directeur en uitgever van het Friesch Dagblad, liet er enkele jaren geleden op liwwadders.nl geen misverstand over bestaan dat de investering van tientallen miljoenen door de nieuwe aandeelhouders Friesland Bank Oranjewoud in NDC Mediagroep een risicovolle onderneming is. Ook anderen in de mediawereld keken op van de opmerkelijke investering die het fonds FB Oranjewoud van plan was te

doen. Een belangrijk deel van de revenuen van de omgevallen Friesland Bank in de nieuwe krantenorganisatie pompen, vinden zij onverantwoord. Van Veenstra (werkzaam geweest voor diverse uitgeverijen in binnen- en buitenland, waaronder in België, Noorwegen, Japan en de Verenigde Staten) vertelde in hotel de Wijnberg in Bolsward dat krantenorganisaties, hoe paradoxaal het ook klinkt, ten diepste wereldvreemd en conservatief zijn. Alleen als ze daartoe worden gedwongen zijn ze bereid tot verandering. Hij doelde op de luiheid bij directies, die ingegeven werd door de monopoliepositie op nieuws en advertenties, een gegeven dat garant stond voor een jarenlange zorgeloze aanwas van het kapitaal. Kapitaal dat zelfs bij vooruitbetaling (abonnementen) werd voldaan. Dat laatste kan Douwe Keizer, oud-commissaris van de Friese Pers, beamen. 'We hadden zoveel geld op de bank dat we nauwelijks wisten wat we er mee moesten doen.' De verkoop van NDC door FB Oranjewoud en Je Maintiendrai verbaast hem niet echt. Van de morele intenties van FB Oranjewoud heeft Keizer geen al te hoge pet op. 'FB Oranjewoud is gewoon een beleggingsclub en de bijlage Sneon en Snein heet bij ons thuis al jaren Sneu en Snein.'

Volgens mediaprofessor Piet Bakker zal Mediahuis niet alleen reorganiseren maar ook journalistiek ingrijpen. Piet Bakker, in een reportage over de voorgenomen overname in de LC: 'Er komen krantensnuffelaars uit België, jullie gaan nog wat beleven.' Algemeen hoofdredacteur Evert van Dijk geloof hier niet in en verwacht dat alles bij het oude blijft. 'De redacties bepalen zelf welke verhalen ze plaatsen, uit welke bronnen ze putten.' De grap ging bij NDC jarenlang, aldus de reportage, over de twee Belgen die op het bankje bij de hoofdingang zaten te wachten tot ze naar binnen konden. De Belgenmop behelst nu een bankje dat te klein zal blijken te zijn om aan een ieder die wars is van verandering een zitplaats te verschaffen.

Het is moeilijk voor te stellen dat Ysebaert en zijn snuffelaars niet zullen ingrijpen.

DOE MEE, DONEER!
WWW.LIWWADDERS.NL

vrijdag 30 oktober 2020 | 20.15 uur | Grote of Jacobijner Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl
De zaal is ingericht op 1,5 meter, volgens de RIVM-maatregelen

BRISK Recorder Quartet Amsterdam en organist Laurens de Man 'Four in one'

BRISK speelt o.a. fuga's van Dufay, Obrecht en Bach en werken van Purcell en Palestrina waarin canons zijn verwerkt.
Laurens de Man speelt solo werken van o.a. Schumann, Byrd en Bach.
BRISK én Laurens de Man spelen samen werken van Bach en 'Canon' / 4 blokfluiten + orgel van Cipriano de Rore.



www.appassionata-leeuwarden.nl

BESPAAR
DUIZENDEN
EURO'S



Feenstra | Adviesgroep
VERZEKERINGEN | HYPOTHEKEN | FINANCIËLE PLANNING

COMPLETE MAKELAARSDIENST VOOR SLECHTS €1.195,00

- ✓ - Uw woning verkopen
- ✓ - En deze volledig op Funda plaatsen
- ✓ - Tegen een scherp tarief
- ✓ - Ondersteund door een professionele makelaar van Huizonline

DAT KAN NU VIA FEENSTRA ADVIESGROEP!

INBEGREPEN IN HET TARIEF

- Onafhankelijk waardeoordeel van uw woning
- Professionele fotografie
- NEN plattegronden van de woning
- Digitale brochure voor de kijkers
- Uw eigen financieel adviseur
- Landelijke VasgroedPro makelaar 'Persoonlijke Aandacht Verzekerd'

huizonline

Meer weten? Maak een afspraak
058-289 1111
hypotheken@feenstra-adviesgroep.nl
www.feenstra-adviesgroep.nl

Vrijdag 29 januari 2021 | 20.15 uur | Doopsgezinde kerk Leeuwarden
Entree € 22,50 | Kaartverkoop: www.harmonie.nl
De zaal is ingericht op 1,5 meter, volgens de RIVM-maatregelen

Ensemble Prinsengracht 506 'Concerto a due' twee ensembles met muziek uit de 18de eeuw

Ensemble Prinsengracht 506:
Elise van der Wel, barokviool
Sascha Mommertz, blokfluit en traverso
MARIKE Tuin en Anna Lachegeyi, barokcello en viola da gamba
Siebe Henstra en Emmanuel Frankenberg, klavecimbel

Muziek o.a:
Locatelli: sonates voor 2 barokensembles
Telemann: sonate voor fluit, 2 viola da gamba's en b.c.
Werken voor 2 klavecimbels

TRASCORSE LA VITA PIENA E MORÌ
IL GRANDE COMPOSITORE E VIOLINISTA
PIETRO ANTONIO LOCATELLI
LA CITTÀ NATALE
NEL BICENTENARIO DELLA MORTE
www.appassionata-leeuwarden.nl

Vrijdag 27 november 2020 | 20.15 uur | Grote of Jacobijner Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl
De zaal is ingericht op 1,5 meter, volgens de RIVM-maatregelen

meesterlijk veelzijdig concerten en aria's van Johann Sebastian Bach

Barokensemble Eik en Linde
o.l.v. Franc Polman - viool
met
Merel van Schie - alt
Marjolein Koning - hobo
Roel Stern - fluit
Pieter Dirksen - klavecimbel



www.appassionata-leeuwarden.nl



Op de foto: v.l.n.r. Bram van den Borg, Han Dolstra, Piet van der Meer, Eddie van der Leij en Roel de Brouwer
Archief Dirk Kamminga

THE RED HOT PEPPERS

Na een aantal jaren vonden er een aantal wijzigingen in de band plaats. Piet van der Meer en Eddie van der Leij bleven de band trouw. Berend van der Molen (drums), Lieuwe Verhaag (saxofoon en klarinet) en Paul Outjes (piano en accordeon) kwamen de band versterken. In deze samenstelling namen de Peppers een single in eigen beheer op. Op de a-kant het nummer “Copacabana” en op de b-kant het Elvis nummer “Kiss me quick”. De kwaliteiten van de band bleven niet onopgemerkt en het landelijk tienerblad ‘Romance’ wijdde maar liefst 2 hele pagina’s aan The Red Hot Peppers.

IEDERE WEEK RAAD OP 1 VIA LIWWADDERS.NL

Stadsblad Liwwadders is gestart met het (bijna) wekelijkse tv-programma Raad op 1. Rode draad is de Open Podium bijeenkomst van de gemeente Leeuwarden. Terwijl deze bijeenkomst live wordt uitgezonden vanaf het gemeentehuis in Leeuwarden (of van andere locaties), zullen insprekers de kans krijgen hun mening te geven in Raad op 1. Raad op 1 biedt de burger een extra podium.

Het programma wordt, via www.liwwadders.nl, uitgezonden vanuit Grand Café Z aan het Zaailand. Presentator van Raad op 1 is Peter Boomsma. In de eerste uitzending stond het rapport van de Rekenkamer over het vergunningenbeleid rond evenementen, Tienskip (jongeren bij de politiek betrekken) en het broedplaatsenbeleid centraal. Gasten die avond waren: Theo van Gelder (Groene Ster Duurzaam), Meindert Schroor (sociaal geograaf), Hindrik Talsma (Tienskip-jongeren betrekken bij de politiek), Pieter Bootsma (dorpsbelang Jellum/Beers) en Anton Wachter (Vereniging Schippers Leeuwarden).

In de tweede uitzending was Harry Drent te gast. De binnenstadbewoner sprak over de toekomst van Zalen Schaaf. Oud-raadslid Wyb Feddema besprak met presentator Peter Boonstra diverse actuele zaken. In de derde uitzending werd wederom ingegaan op het vergunningenbeleid van de gemeente Leeuwarden. Theo van Gelder reageerde op de reactie van het college op het Rekenkamerrapport. Ook raadslid Gijs Jacobse (Gemeentebelangen Leeuwarden) schoof aan. Wyb Feddema en Jacobse spraken onder meer over het vergunningenbeleid en de tussenbalans (Midterm Review). Alle uitzendingen, inclusief de proefuitzending met binnenstadsmanager Hayo Galema en ondernemer Siep Koelmans (TDC) over de zondagopenstelling, zijn terug te zien op liwwadders.nl en op ons YouTubekanaal.

De veertien uitzendingen die gepland staan (het project is voorlopig voor drie maanden) komen tot stand met een bijdrage van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, de gemeente Leeuwarden en de Stichting Loods 50 voor onderzoeksjournalistiek. Het evenementenbureau Smart Camels zorgt voor de technische faciliteiten.

Eric Hoekstra



Wetenschapper in de Heer te Leeuwarden

GRIEP OF CORONA: WAT IS ERGER?

Griep of corona: wat is nu erger? Iedereen roept maar wat. Gelukkig is daar uw Waarheidsvriend: dr. Eric Hoekstra van het Wetenschappelijk Bureau van Kwaliteitsblad Liwwadders.

Getallen Nederland:
Doden door griep: 2000 per jaar.
Doden door corona: 6000 in een half jaar
Conclusie: corona maakt in zijn eerste half jaar in Nederland 6x zoveel doden als de griep.
Jij mij niet geloven? Jij dan googlen. Niet goochelen, googlen. Ja, met zo’n kleine handcomputer.
Wij noemen dat een smartphone, omdat het apparaat meestal slimmer is dan zijn gebruikers.

Cijfers wereldwijd zijn vermoedelijk onbetrouwbaar, want wie heeft er nu zo’n feilloze, ja, genadeloze overheidsadministratie als Nederland?

Die arme Joden weten er alles van, en nu willen de EU, Turkije en Iran de Joden ook weer in zee drijven, maar dat terzijde. Besef ook dat corona nog op gang moet komen. En bedenk dat veel mensen chronische klachten hebben gekregen als gevolg van corona, zie <https://www.zorgwijzer.nl/zorgverzekering-2021/veel-nederlanders-ervaren-langdurige-corona-klachten>

Dan is het toch wel wat anders dan de griep. Wees dus geen moordenaar, heb je medemens lief als jezelf en houd je zoveel mogelijk aan alle coronamaatregelen. Men zegt dat de horeca slachtoffer is omdat de kroegen om 01:00 dicht moeten. Maar laten we eerlijk zijn.

Niet alle horeca is zuiphoreca. Fatsoenlijke horeca is ‘s avonds na 22:00 dicht, zoals de restaurants. Vroeger was alles na 22:00 dicht: paradijs!

Vroeger! Toen kwam de jeugd ‘s ochtends vroeg nog uit bed. Toen zoop de culturele sector zich nog niet stuk tot ze achterlijk en corrupt werden. Toen deden journalisten nog aan waarheidsvinding in plaats van overheidspropaganda te brengen, of nog erger, triviaal geleuter over niks. Toen gingen de mensen zondagmiddag wandelen en een ijsje eten in de Prinsentuin.

Vroeger was alles beter. Behalve ikzelf, want ik heb me pas drie jaar geleden tot de Here Jezus bekeerd en sindsdien is er veel verbeterd in mijn leven en dat van anderen. Ere zij God de Allerhoogste.

Advertorial

MargrietMode nu in Goutum

Na ruim vierenhalf jaar in Burgum gevestigd te zijn geweest, heeft MargrietMode nu de winkel aan huis in de Wetterkrite 12 te Goutum, waar u gratis kunt parkeren voor de deur. Door de Corona Crisis heeft de sluiting van de winkel in Burgum helaas geen waardig afscheid gehad en ook de opening van de nieuwe winkel aan huis werd niet zo spectaculair als gepland. Desalniettemin is de winkel inmiddels geopend en we hebben al veel van onze klanten mogen begroeten. De nieuwe winkel wordt enthousiast ontvangen. Ook de service is aangepast.

We bieden de mogelijkheid om met een collectie aan huis te komen, alwaar u rustig in uw eigen omgeving kunt kijken, passen en kopen. Daarnaast bieden wij de mogelijkheid om u te halen/brengen. Ook gerichte bestellingen zijn welkom. Een gezellige vriendinnenavond of met collega's een leuke avond laten verzorgen bestaat tot de moge-

lijkheden. Hierbij kunnen we u een gezellige avond/ochtend of middag bieden waarbij we een totaal pakket kunnen aanbieden met evt een kapster en/of make up advies.

U wordt deskundig en enthousiast geadviseerd onder het genot van een kopje koffie/thee met wat lekkers. De sfeer is nog steeds gemoedelijk, ontspannen

en uitnodigend. De prijzen, service en kwaliteit zijn goed. We verkopen nog steeds de mooie merken zoals Magna, Thombiq en Pont Neuf. Daarnaast mooie nieuwe merken in de maten 34 tm 68. Exclusiviteit voor een mooie prijs.

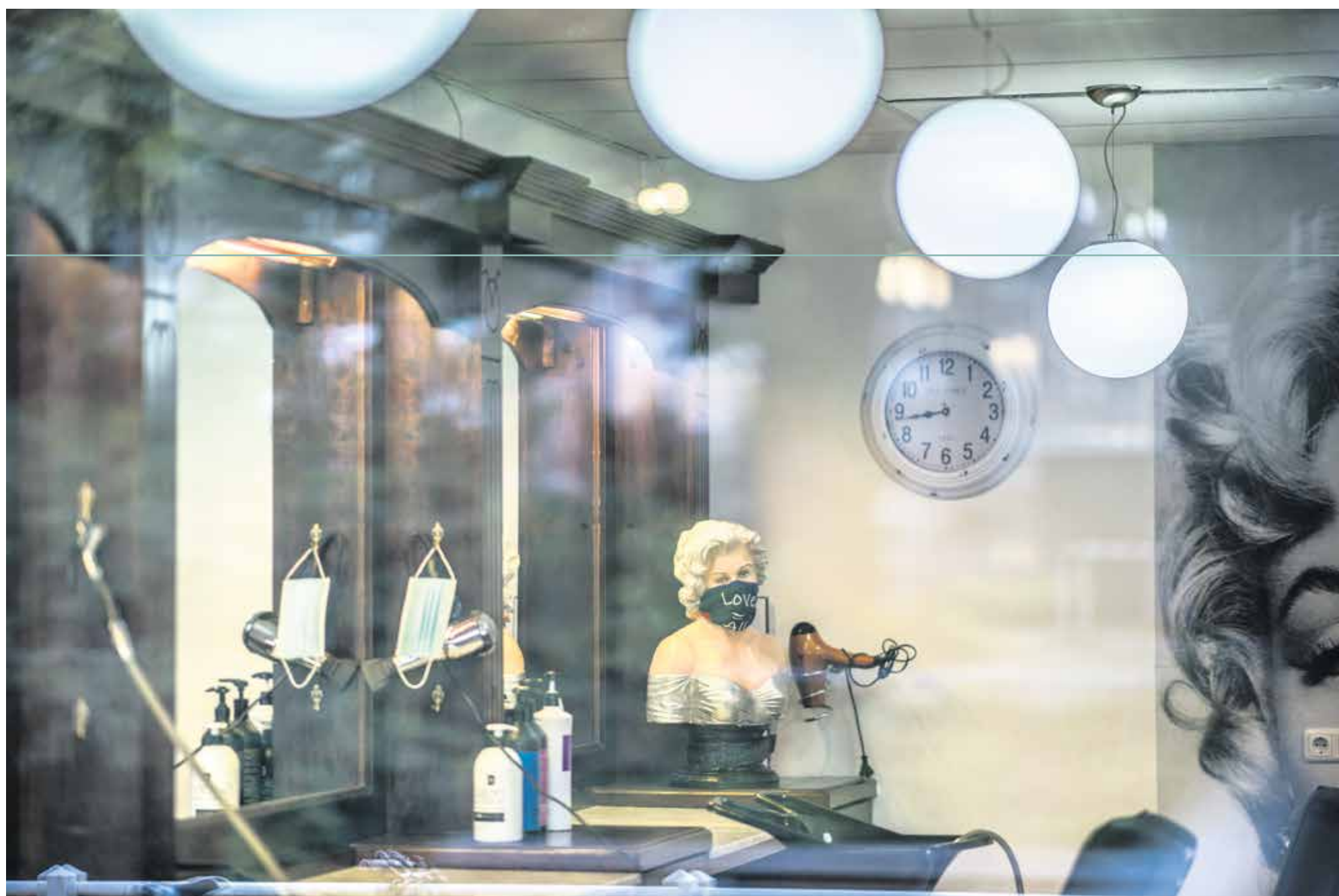
De winkel is geopend op dinsdag-, woensdag- en donderdagmiddag van 12 uur tot 17 uur en op afspraak via telefoonnummer 06-44954552. Door de huidige Coronacrisis werken wij bij voorkeur op afspraak, zodat we



Niks moet en bijna alles mag

u op een veilige manier kunnen adviseren. U kunt geheel vrijblijvend kennis komen maken bij

Margriet in haar winkel aan huis in Goutum, waarbij niks moet en bijna alles mag.



“Harrie Muis

De kapper In tegenstelling tot het evenwicht in cijfers van het jaar 2020 zal het ingaan van het derde decennium van deze eeuw memorabel zijn dan we op nieuwjaarsdag konden bedenken. Ondanks de sporadische, maar wel steeds frequenter wordende, waarschuwingen van doemdenkers was het optimisme van de gemiddelde mens grenzeloos. Pluk de dag en na de mooie zomer 2019 was optimisme bijna het nieuwe normaal. Dat de mens zich redelijk snel aan veranderende omstandigheden kan aanpassen hebben we afgelopen zomer meegemaakt. Sommigen ervaren de afstand en de rust als het nieuwe beschaafd en de creativiteit van de ondernemers blijkt grenzelozer te zijn dan gedacht. De toekomst zal uitwijzen of alle aanpassingen afdoende zijn. Maar dat zelfs bij de kapper het Marilyn Monroebeeld een mondkapje voor krijgt is een fraai symbool.

Hotel-Eetcafé Duhoux *sinds 1916*

Door Andries Veldman • Foto: Simon van der Woude

‘Van ons rommelhok hebben we een wijnkamer gemaakt met superieure Bulgaarse wijnen’

‘Van ons rommelhok hebben we een wijnkamer gemaakt met superieure Bulgaarse wijnen. Het sluit stijlvol aan op ons café.’ Jean Louis Duhoux is niet van het stilzitten. Juist in coronatijd ontwikkelt de man van Hotel-Eetcafé Duhoux in Wirdum plannen die aansluiten bij zijn publiek. ‘We hebben een drukke zomer gehad. We merken dat ons restaurant steeds beter wordt gewaardeerd.’

‘Het restaurant hebben we strakgetrokken. Wat ik daarmee bedoel? Er staan drie fulltimers in de keuken: Fon-ger Pool (al dertig jaar werkzaam bij Duhoux), René Vaartjes (van voorheen het eiland Trije Hûs) en Johan Keevel (als leerling-kok werkzaam geweest bij Duhoux en voormalig kok bij Ie Sicht). Sikko Procee zorgt voor de inkoop. Dit is een mooi team dat voor een belangrijk deel de vrije hand heeft en garant staat voor een verfijnde opmaak van de gerechten.’

‘Niet onbelangrijk is dat je inspeelt op de wensen van de zakelijke markt. Ondernemers en bestuurders die een afspraak in Heerenveen of Joure hebben, ik noem maar wat, willen een snel dineetje of een zakelijke lunch. Ze weten dat ze hier gratis voor de deur kunnen parkeren. We houden rekening met hun wensen en spelen in op hun agenda. We adviseren soms een mooi stuk sukade, slow cooking in een snelle wereld.’

Het restaurant van Duhoux begint naam te ontwikkelen wat

betreft het serveren van paling en tournedos. ‘Liefhebbers van gebakken paling of snoekbaars weten ons inmiddels goed te vinden.’ De keuken van Duhoux kenmerkt zich door een bourgondisch karakter. ‘Dat willen we uitstralen; dat past ons bedrijf dat stamt uit 1916. Eigenlijk is het een gewone keuken zonder al te veel opsmuk. Je kent dat wel: normale warme groenten, salade, frietjes, aardappelen en een stuk vlees of vis. Ze komen voor onze prachtige tournedos of voor de gebakken paling van binnenvisser Ale de Jager uit Grou. Dan weet je dat je iets moois op je bord krijgt.’ Ook de boerenschnitzel in de maten 180 gram en 300 gram vinden gretig aftrek.

In het voormalige rommelhok, dat nu getransformeerd is tot wijnkamer, liggen de Bulgaarse wijnen te pronken. Jean Louis Duhoux heeft het alleenrecht voor Nederland verworven om deze wijnen te importeren en te distribueren. ‘Het zijn wijnen afkomstig uit de Thracian Valley, die ligt zo’n zestig kilometer onder de Bulgaarse hoofdstad Sofia. Het is interessant om je in zo’n onbe-



Corona heeft nadrukkelijk een stempel gezet op de werkzaamheden en de gastvrijheid van Duhoux. ‘We zijn streng en houden ons aan alle regels. Dat betekent dat het café min of meer is ingestort. Groepen ouderen zien we momenteel niet meer. Neem het schutjassen, waarbij iedereen met de kaarten van een ander in de handen zit, dat kan gewoon niet op dit moment.’ Volgens Jean Louis Duhoux moeten de gasten, gezien de kwetsbaarheid van ouderen (en ook jongeren), hier terdege rekening mee houden. ‘In een bedrijf zoals wij dat hebben draait alles om gastvrijheid, dat betekent dat we de gezondheid van onze gasten en medewerkers niet veronachtzamen.’

kende streek in een onbekend wijnland te verdiepen. We hebben nu een serie van zestien smaken op voorraad, en je ziet aan de lege plekken in de schappen, dat de belangstelling ervoor groot is. Din-neren is combineren en dat gaat met deze wijnen zeker lukken.’

In februari is Jean Louis Duhoux

op uitnodiging togetreden tot het hotel-overleg van Leeuwarder hoteliers. De ondernemers be-spreken in dit gremium wat hen tot verdere hoogten kan brengen. Onder meer staan de bewegwijze-ringsborden voor toeristen en het verwijzen naar evenementen op de agenda. ‘Hoe gek het misschien ook klinkt: af en toe worden er in

Leeuwarden evenementen georga-niseerd waar we in de omliggende dorpen geen weet van hebben. Om tijdig toeristen te interesse-ren voor een verblijf in en rond Leeuwarden zou meer aandacht aan de pr rond dit soort zaken geschonken moeten worden. Ook de bewegwijzering in de stad is niet op alle punten logisch.’

(Advertorial) Een zorgeloze zoektocht bij Van der Velde Slaapcomfort

Iedereen wil zich welkom voelen in de winkel waar hij of zij binnenstapt. Onlangs bleek uit onderzoek dat een per-sonlijke winkelervaring steeds belangrijker wordt voor de klant. Een Fries bedrijf dat zich heeft toegelegd op het geven van persoonlijk advies en het bieden van uitstekende service, is Van der Velde Slaapcomfort in Winsum. Tijd voor een kijkje achter de schermen...

Van der Velde Slaapcomfort in Winsum bestaat sinds 1947 en is een echt familiebedrijf. Momenteel staat de derde generatie aan het roer. Ruurd van der Velde mag zichzelf, door zijn jarenlange ervaring, nu de ‘beddo-loog’ noemen. De passie voor zijn vak straalt van hem af. ‘Ik vind het een uitdaging om voor ieder persoon een passend bed te vinden’, vertelt hij.

VAN A TOT Z
Van der Velde begeleidt de beddenzoektocht van A tot Z. Al-lererst wordt er een inventarisatie gemaakt. Aan de hand van het wensenlijstje worden vervolgens de mogelijkheden nagelopen. Als de beste slaapproposities gevonden is, kan het bed binnen enkele weken thuis afgeleverd worden. ‘Als



het bed uiteindelijk toch niet blijkt te voldoen aan de ver-wachting, gaan we natuurlijk gewoon op zoek naar andere opties’, zegt de ‘beddoloog’.

Deze vorm van tevredenheidgarantie is echter niet hetgeen wat de service van Van der Velde Slaapcomfort uniek in haar soort maakt. Nee, dat komt doordat er ook geholpen wordt bij het afvoeren van het oude bed. Zo worden de ge-bruikte matrassen meegenomen en gerecycled. Ze krijgen stuk voor stuk een nieuw leven.

MILIEUVRIENDELIJK WERKEN
Het recyclen van de matrassen doet Van der Velde al jaren. Hij wil graag op milieuvriendelijke wijze werken.

Voor ieder persoon een passend bed

Dit is ook één van de redenen om te werken met Nederlandse leveranciers zoals het van oorsprong Friese merk Avek. De prijs-kwaliteitverhouding van Van der Velde zijn artikelen, is uitstekend. Hij heeft dan ook enorm veel vertrouwen in zijn leveranciers en vindt het belangrijk dat zijn klantenkring hem hetzelfde vertrouwen kan schenken.

SLAPELOZE NACHTEN VOORKOMEN
De beddoloog is zich er terdege van bewust dat een bed een hele investering is. Juist daarom geeft hij iedereen uitgebreid advies en zorgt hij voor een soepele afhandeling. Ontzorgen, noemt hij dat. ‘We doen eigenlijk alles behalve het opmaken van het nieuwe bed. Hoewel, dat zouden we natuurlijk ook voor onze rekening kunnen nemen als dat een slapeloze nacht voorkomt’, zegt hij lachend.

Kortom, bij Van der Velde Slaapcomfort in Winsum krijgt iedereen er een persoonlijke winkelervaring bij. Hun motto luidt niet voor niets ‘ALS WIJ VOOR DE DEUR STAAN, HOEFT U NERGENS VAN WAKKER TE LIGGEN’.

Door Andries Veldman • Beeld Anton Feddema

DE MAN DIE EEN STOK MET EEN SCHERPE PRIEM IN DE GANG HEEFT STAAN

‘De dag begint goed! Stralend weer en ik mag aan het werk in de Naturij. Samen met gedeputeerde Sietske Poepjes de stoplichten in de verkeerstuin in gebruik nemen. Sietske bediende het stoplicht en ik mocht op de nieuwe driewieler een rondje rijden. Stoppen bij het stoplicht, hand uitsteken en de bocht om. En dat is veel lastiger dan je denkt. (Niet de verkeersregels, maar fietsen op een driewieler. Een uitkomst voor iedereen die zo’n fiets nodig heeft, maar best lastig om op te fietsen).’

Dit schreef Groen-Links-wethouder Piet de Ruiter van de gemeente Smalingerland op 13 september 2018 op zijn Facebook-pagina. De Ruiter is inmiddels geen wethouder meer omdat er van alles misging in zijn gemeente. De Ruiter was er in die periode nog van overtuigd dat zorgverlener Aventura de zorg leverde die er van hen verwacht mocht worden, zo stond onlangs in de Leeuwarder Courant. ‘Bestuurlijk kregen we de indruk: er is niks aan de hand. Maar eigenlijk weet

je als bestuurder niet de dingen die je zou willen weten’, zo blikte hij terug in het KRO-NCRV-programma dat de zaak eveneens onderzocht. Nadat hij eens nader in de materie was gedoken en een compleet traject van een cliënt naliep, dacht hij: ‘Dit kan niet waar zijn. We betalen, maar eigenlijk weten we niet of de cliënt genezen, of hersteld is, of de juiste zorg heeft gekregen.’

Vroeger had je stofzuigerverkopers die met een rap praatje langs de deuren gingen en je een duur apparaat probeerde te verkopen.

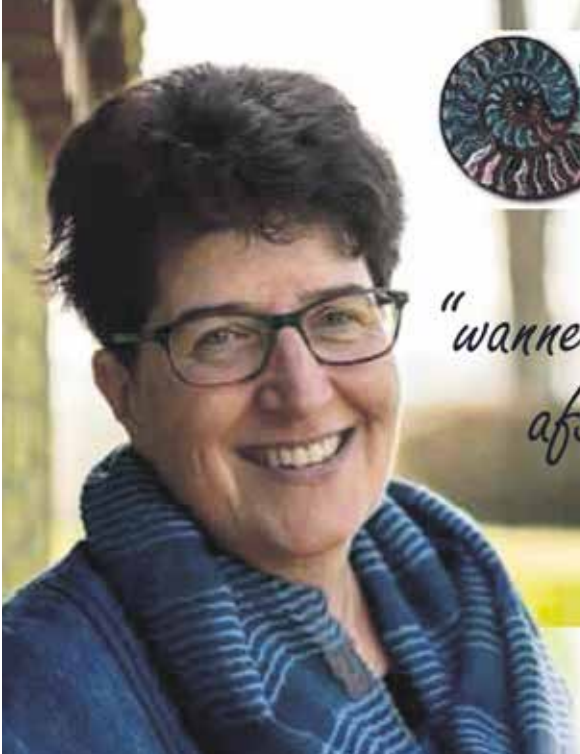


Op de donderdagse curiosamarkt in Leeuwarden ontmoette ik vorige week een man die mij vertelde dat hij een stok met een scherpe priem in de gang had staan. Het was een in-en-in-keurige man die zo op het oog geen vlieg kwaad zou doen. Maar hij vertelde tot het uiterste getergd te zijn omdat een zorgcowboy zijn buurhuis volgepropt had met hulpbehoevenden, van het soort dat in de dakgoot danste. Het optreden van de politie zette totaal geen zoden aan de dijk. De cowboy was poeslief wanneer hij aangesproken werd op het gedrag van zijn huurders. Inmiddels is het probleem verkast naar verderop in de Vlietzone.

Via de telefoon kreeg je tijdens etenstijd te maken met winstverdubbelers, ze probeerden je met de verkoop van niet te begrijpen polissen rijk te maken. Als je geen werk had, kreeg je maken met het particuliere, door de gemeente rijkelijk gefinancierde, reïnte-

NEDERLAND TELT HONDERDEN PIET DE RUITERS DIE DINGEN DOEN TERWIJL ZE NIET OP DE HOOGTE ZIJN WAT DE GEVOLGEN VAN HUN HANDELEN ZIJN.

gratiebureau. En nu hebben de allerzwaksten in onze samenleving te maken met zorgcowboys. In Friesland zijn er maar liefst 7000 (!) zorgaanbieders, en toch ging er bij Piet de Ruiter geen belletje rinkelen wat hier aan de hand kon zijn.





UITVAARTVERZORGING
Joke Boonstra

“wanneer het tijd is om afscheid te nemen”

06-15124118
www.jokeboonstra.nl

LEES
OP LIWWADDERS.NL
OVER
SÚDWEST-FRYSLÂN

- * Wat is er aan de hand in Súdwest-Fryslân?
- * Ambtelijke top gemeente scoort 3,4
- * Vriendjespolitiek in ambtelijke top



Adviesraad Sociaal Domein

BOOS OP B&W 'H LEEUWARDEN

De Leeuwarder Adviesraad Sociaal Domein (ASD) is ontevreden. De raad is sinds juli 2016 actief. Vorig jaar was er sprake van een evaluatie. Er wordt gezocht, zo lezen we in een recente brief, naar een nieuwe wijze van participatie. De wens van het Sociaal Domein en de leden van de ASD om eerder betrokken te raken bij wijzigingen in het beleid en aanpak van zaken staat daarin centraal. De ASD constateert nu dat van de geschetste wens weinig terecht is gekomen.

Het heeft ons hogelijk verbastd dat er in de afgelopen periode diverse (beleids-) adviezen door de ambtelijke dienst zijn opgesteld door uw College zijn behandeld en zijn verzonden aan de gemeenteraad waarbij de ASD niet betrokken is geweest, laat staan advies uit heeft kunnen brengen.' De ASD wil nu graag in overleg met college en ambtelijke dienst.

SUBSIDIE

De ASD ontvangt jaarlijks 26.650 euro subsidie van de gemeente. Als we de brief goed lezen, dan verwacht de gemeente

Discussie in bredere kring ontbreekt geheel

verder niet al te veel inbreng van de ASD. Misschien moet – in de visie van de gemeente – de bijdrage als een soort 'zwijggeld' dienst doen. Overigens horen we weinig van de achterban van de ASD. Hoe sterk is deze club geworteld in de Leeuwarder samenleving? Is de in 2016 gekozen constructie wel de juiste geweest?

'Klachtenbemiddelaar Wierdsma mag foor har probleemdoossiers wel un bakfyts anskaffe'



EDDY & HENNY:

HENNY 'Laatst troffen we me-vrouw Wierdsma, de klachtenbemiddelaar fan oanse gemeente.'

EDDY 'Henny sei: wat hewwe jou groate fytstassen.' **HENNY** 'Ja, seit se: die hew ik noadech foor de dossiers

met klachten. Ik sei: je magge wel un bakfyts anskaffe. Met dy fytstassen houwe je ut nyt.' **EDDY** 'We waren

laatst bij Theo Faber, die ken allenech die fytstassen wel fulle. Die is al jaren bezig om sien centen te krijen.'

HENNY 'As Wierdsma-met-de-tassen dat oplost, ken Faber oek un binnen-kommertje kope op ut stadsterras.'

UW
OPTICIEN
AAN
HUIS

Zo hoeft u de deur niet uit
en dat is in deze tijd van corona
zeker een pluspunt!



Voor een afspraak of meer informatie
belt u met 0518 - 850125
of kijk op onze website:
www.thuisopticiensfriesland.nl

**Heeft u nog oude (kapotte)
gouden of zilveren sieraden?
Ze zijn veel geld waard!!**



Kapot, versleten,
onbruikbaar, wij bieden u
een eerlijke sloopprijs.

Gouden en zilveren
sieraden en munten
kopen wij in voor een
samen met u te bepalen
prijs.

Kom vrijblijvend langs.

**GJ VAN ARK
JUWELIER**

Nieuwestad 18-20 Leeuwarden 058 212 92 91
www.gjvanarkjuwelier.nl
DONDERDAGAVOND KOOPAVOND GEOPEND

STORAGE SPOT



NIEUW IN LEEUWARDEN: Goedkope Self Storage!

Bekijk de units op onze website en reserveer direct:

www.storagespot.nl

- ✓ Goedkope opslag
- ✓ Gratis leenaanhanger
- ✓ Overdekt laden/lossen
- ✓ Voor bedrijf & particulier
- ✓ 24/7 open voor klanten
- ✓ Flexibel te huur
- ✓ Camera beveiliging
- ✓ Schoon & droog
- ✓ Archief, inboedel, voorraad en goederen opslag



Poolsterweg 1C Leeuwarden | info@storagespot.nl | 06 4555 4888